

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

ZKA

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE

IZVEŠTAJA REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE KOSTT AD ZA 2024. GODINU

Priština, juni 2025

SADRŽAJ IZVŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Rezime informacija o planiranju i ostvarivanje budžeta

Aneks I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO u vezi sa izveštajem revizije

Aneks II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugim delovima Izveštaja revizije

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja KOSTT AD za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja KOSTT AD (KOSTT AD), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja navedenih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji KOSTT AD, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima finansijskog položaja JP KOSTT AD. do 31. decembra 2024. godine, njegovog učinka, kao i njegovog novčanog toka za 2024. godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- B1 U registru imovine preduzeća nalazi se 417 imovine nasleđene od Kosovske energetske korporacije (KEK), koja je registrovana sa nultim istorijskim troškovima. Od svog osnivanja, kompanija nije preduzela nikakav proces revalorizacije za ovu imovinu i nije utvrdila njihovu knjigovodstvenu vrednost u finansijskim izveštajima.
- B2 Za zemljište površine 4,80 hektara koje je upisano u registar imovine i za sve zgrade nasleđene od KEK-a, preduzeće nije imalo dokaz o vlasništvu. Takođe, preduzeće ima 11 nasleđenih stanova upisanih u svoje registre sa neto vrednošću od 153.907€ u knjigama za koje nema podataka o njihovom vlasničkom statusu i nisu u upotrebi preduzeća. Zbog prirode slučaja, revizor nije bio u stanju da identifikuje finansijsku vrednost neregistracije, ali greška se smatra materijalnom u smislu pogrešnog prikazivanja.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'.

U skladu sa INTOSAI-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog

subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na revidiranog subjekta u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta KOSTT AD bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava

Osnova za zaključak

- B3 Angažovanje usluga revizije od strane privatnog revizora, u odnosu na činjenicu da je preduzeće bilo predmet revizije od strane NKR-a.
- A1 Korišćenje pregovaračkog postupka bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru - ekstremna hitnost, u predvidivim okolnostima i zbog nedostatka odgovarajućeg planiranja.
- A2 Primena kriterijuma za izbor kao kriterijuma za ocenjivanje.
- A3 Neispunjavanje ugovornog roka od strane ekonomskog subjekta.
- B4 Tokom 2024. godine, preduzeće je razvilo više od jednog postupka nabavke za uglavnom iste ili srodne potrebe za zalihama/uslugama. Takođe, sprovedeno je 14 postupaka nabavke za dva planirana projekta.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'.

U skladu sa INTOSAI-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Drugo pitanje

- 1 Prema beleškama KOSTT-a, obaveze prema KEK-u iznosile su 3.241.777€, dok je prema potvrdi i beleškama KEK-a vrednost obaveze iznosila 3.804.587€. Razlika od 562.809€ rezultat je neprihvatanja dve fakture izdate kao kazna za kašnjenje u plaćanju obaveza od strane KEK-a.

Zbog toga je KOSTT poslao pismo za otplatu ovih obaveza na osnovu toga što se osnova ovih kazni odnosi na bilansni račun kojim KOSTT samo upravlja, dok za otplatu međusobnih obaveza proizilaze strane koje uzrokuju neravnoteže. Prema njima, samo ako jedna strana ne ispuni svoje obaveze, onda KOSTT nužno ne plaća obaveze druge strane..

Ostale razne informacije iz finansijskih izveštaja i izveštaj revizora o njima

Ostale razne informacije iz finansijskih izveštaja i izveštaj revizora o njima Za ostale informacije odgovoran je menadžment. Ostale informacije uključuju informacije u izveštaju menadžmenta i izjavi o korporativnom upravljanju, ali ove informacije ne uključuju finansijske izveštaje i našeg izveštaja revizora o ovim izveštajima.

Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne pokriva ostale informacije i mi ne izražavamo bilo kakav zaključak sa uverenjem u vezi sa ovim informacijama.

U vezi sa revizijom finansijskih izveštaja, imamo odgovornost da pročitamo ostale informacije i procenimo da li takve informacije imaju materijalne nedoslednosti sa finansijskim izveštajima ili sa saznanjima do kojih smo došli tokom revizije ili na neki drugi način, ako se čini da su materijalne anomalije.

Razmotrili smo da li su informacije u izveštaju menadžmenta u skladu sa informacijama u finansijskim izveštajima i izjava o korporativnom upravljanju uključuje obelodanjivanja koja se zahtevaju članovima 7 i 10 Zakona 06/L-032 o Računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji.

Ako na osnovu obavljenog posla dođemo do zaključka da postoji materijalna anomalija u ovim informacijama, onda moramo prijaviti ovu činjenicu. Kao što je opisano u odeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje:

- 1 U registar imovine preduzeća figurišu 417 imovine nasleđenih od Kosovske energetske korporacije (KEK), koja su evidentirana po nultoj istorijskoj vrednosti.
- 2 Kompanija nije ažurirala registar imovine sa promenama koje su se desile u vezi sa nepokretnom imovinom tokom godina.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Menadžment je odgovoran za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru (MSRJS). Takođe, menadžment odgovoran je i za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje Finansijskih Izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama), zakona br. 03/L-087 o Javnim preduzećima (sa dopunama i izmenama), Zakona 06/L-032 o računovodstvu, finansijsko izveštavanje i reviziju.

Upravni odbor je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja KOSTT AD.

Odgovornost Menadžmenta o Usaglašenosti

Menadžment KOSTT AD je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa KOSTT AD u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i svim ostalim važećim pravilima i propisima.²

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti KOSTT AD sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonodavstva koje se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava. Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole KOSTT AD.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.

- Zaključimo da li je osnova računovodstvenog kontinuiteta prikladna za upotrebu od menadžmenta, na osnovu dostavljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu baciti značajnu sumnju u sposobnost KOSTT AD, da bi se nastavio prema principu kontinuiteta. Ako zaključimo da postoji materijalna nesigurnost, od nas se traži da skrenemo pažnju na naš revizorski izveštaj o relevantnim obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima ili, ako su takva obelodanjivanja neprimerena, izmenimo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma našeg revizorskog izveštaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu da dovedu do toga da JP prestane da nastavlja po principu kontinuiteta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije, primetili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaše razmatranje u obliku nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodnu korekciju finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju unutrašnje kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usklađenošću sa vlastima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Pratićemo (pregledati) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa devet (9) preporuka, od kojih su pet (5) nove preporuke, tri (3) ponovljene i jedna (1) delimično ponovljena.

Dok za status preporuka iz prethodne godine i nivo njihovog sprovođenja, pogledajte poglavlje 3.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje B1 - Nerevalorizacija imovine preduzeća

Nalaz

Prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 16., stav 7., trošak stavke dugoročne materijalne imovine (zemljište, zgrade, mašine i oprema) će se priznati kao imovina ako i samo ako: (a) je verovatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati toj imovini pripasti ekonomskoj jedinici; i (b) troškovi imovine mogu se meriti sa pouzdanošću. Merenje i priznavanje stavke dugoročnih materijalnih sredstava vršiće se na osnovu njihovog troška. Stav 23. predviđa da je trošak stavke dugotrajne imovine jednak ceni u novčanim sredstvima na dan priznavanja. Stav 31. navodi da će se nakon priznavanja kao imovine, stavka dugoročne materijalne imovine čija se prava vrednost pouzdano meri preneti na revalorizovani iznos, što je prava vrednost stavki na datum revalorizacije umanjena za bilo koju naknadnu akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od amortizacije. Revalorizacija će se vršiti na redovan način dovoljan da se osigura da se knjigovodstvena (neto) vrednost imovine ne razlikuje bitno od onoga što bi bilo utvrđeno ako bi se prava vrednost koristila na kraju izveštajnog perioda. Stav 36. navodi da ako se stavka dugoročne materijalne imovine (zemljište, zgrade, mašine i oprema) revalorizira, cela kategorija dugoročne materijalne imovine kojoj imovina pripada mora biti revalorizirana.

Pošto je KOSTT odvojen od Kosovske energetske korporacije (KEK) 2006. godine, tokom ovog procesa imovina neophodna za njegovo samostalno funkcionisanje prebačena je na preduzeće. Preduzeće je izvršilo svoju registraciju u računovodstvenim registrima sa svojim neto vrednostima jer ih je KEK predao KEK-u. Stavke zgrada, postrojenja i opreme u registrima KOSTT-a su predstavljene sa početnim vrednostima imovine (minus akumulirana amortizacija) procenjenim od strane nezavisnog konsultanta u vreme konverzije iz korporacije u akcionarsko društvo 1. januara 2005. godine. Od tog perioda, kompanija nije dalje preispitala imovinu.

Kao rezultat toga, postoji 4,419 imovine sa istorijskim troškovima od 62,330,296€ koji su u potpunosti amortizirani i njihova neto knjigovodstvena vrednost je nula. Štaviše, u okviru neto vrednosti imovine, postoji 417 imovine koja nisu imale istorijske troškove u trenutku registracije. Od toga, 38 zemljišta, 10 zgrade, 26 puteva, 135 mrežnih uređaja i 208 drugih uređaja.

To je bilo zato što je menadžment smatrao da su revalorizacije imovine specifične za industriju i da ih je teško sprovesti u praksi.

Uticaj

Neuspeh da se sprovede proces revalorizacije imovine, sa naglaskom na imovinu koja uopšte nema inicijalne troškove, povećava rizik da će njihova knjigovodstvena vrednost na dan izveštavanja o finansijskim izveštajima, imati vrednosti koje se bitno razlikuju od njihove prave vrednosti.

Preporuka B1

Odbor direktora treba da obezbedi da se revalorizacije imovine sprovedu kako bi se osiguralo da se vrednost imovine prikazane u finansijskim izveštajima ne razlikuje bitno od njihove prave vrednosti na kraju izveštajnog perioda.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B2 - Neuspeh u ažuriranju registra imovine sa promenama koje su se dogodile tokom godina za nekretnine

Nalaz

MRS 16 u stavu 6. navodi da su zemljište, zgrade i oprema materijalne stavke koje se drže za upotrebu u proizvodnji ili isporuci robe ili usluga za iznajmljivanje trećim licima ili u administrativne svrhe i očekuje se da će se koristiti duže od jednog perioda. Dok, Konceptualni okvir u stavu 4.11 predviđa da legalno posedovanje fizičkog objekta može doneti niz prava, uključujući, pravo na korišćenje objekta, pravo na prodaju prava nad objektom, pravo na objekta u zalog i druga prava.

Računovodstveni registri imovine obuhvataju 50 parcela nasleđenih od KEK-a, ali prema dokazima kompanije, vlasnički status za sve nasleđene nekretnine nije definisan.

Preduzeće nije ažuriralo registar imovine sa promenama koje su se dogodile tokom godina za nekretnine, a nedostaci su sledeći:

- Za osam (8) parcela ukupne površine 4,80 hektara, iako se pojavljuju u registru imovine, preduzeće ne poseduje potvrdu o vlasništvu.
- Takođe, u 12 slučajeva utvrdili smo da nekretnine nisu ispravno registrovane prema posedovnim listovima. Površine imovine upisane u registar bile su 34,97 hektara, dok su prema posedovanim listovima bile 39,96 hektara. Dakle, postoji kumulativna razlika od 4,99 hektara. Dok su u pet (5) drugih slučajeva, površine registrovane u registru bile 5,42 hektara, dok su u posedovnim listovima bile 7,87 hektara sa ukupnom razlikom od 2,45 hektara.
- Pored toga, preduzeće je imalo nekretnine upisane u registar imovine sažete iz posedovnim listovima, a ne odvojeno prema broju parcela. Činjenica da vlasnička dela sadrže veliki broj parcela, a u nekim slučajevima čak i različite vrste imovine u okviru istog vlasničkog dela, kao što su seosko zemljište, šuma, zgrada, onemogućila je identifikaciju prave vrednosti imovine pojedinačno.

Takođe, nakon odvajanja od KEK-a, preduzeće je nasledilo oko 100 zgrada, uključujući zgrade i stambene jedinice, koje su trenutno u upotrebi ili u vlasništvu kompanije. Međutim, identifikovana je nejasna situacija u vezi sa vlasničkim statusom i upravljanjem sledećim objektima:

- Osim objekata koji se nalaze na području opštine Obilić, imovinski status nije regulisan svim zgradama nasleđenim od KEK-a koje je preduzeće upisalo u zemljišne knjige. Oni nisu registrovani kao vlasništvo preduzeća u relevantnim katastarskim registrima, već se smatraju takvim samo na osnovu toga što je zemljište na kojem se nalaze u vlasništvu preduzeća.
- Osam (8) zgrada registrovanih u registru imovine koristi preduzeća, ali ni zgrade ni zemljišta na kojima se nalaze nisu u vlasništvu preduzeća.
- Šest (6) stambenih jedinica je registrovano u registru imovine preduzeća, ali nisu ni u vlasništvu niti koriste preduzeće.
- Preduzeće u svojim registrovanim registrima ima 11 stanova nasleđenih od KEK-a sa neto knjigovodstvenom vrednošću od 153.907€. Za ove stanove preduzeće nema informacije o njihovom vlasničkom statusu. Čak i prema izveštaju komisije za inventar, ova komisija je utvrdila da je nemoguće da

identifikuje ove stanove i nije pružila nikakve druge informacije o njima ako su u upotrebi od strane kompanije.

- Dalje, prema dokazima koje je dostavilo preduzeće, postoje 14 drugih stambenih jedinica koje nisu registrovane kao imovina preduzeća. Međutim, zemljišta na kojima su izgrađene ove stambene jedinice upisane su u registre imovine kao imovina preduzeća. Ove stambene jedinice nisu ni u vlasništvu niti se koriste od strane kompanije, ali ona ima pravne zahteve na njih, jer se nalaze unutar granica zemljišta koje su u vlasništvu nje.

Glavni razlog za ove nedostatke je vezan za način na koji su podaci i beleške preneti od strane KEK-a nakon završetka procesa razdvajanja. Tokom ovog procesa, podaci su preneti bez potpune verifikacije ili usklađivanja sa činjenično-pravnim stanjem imovine, što je rezultiralo nedoslednostima i netačnostima u registrima imovine.

Uticaj

Ne ažuriranje registra imovine sa trenutnim stanjem nepokretnosti utiče na potcenjivanje, odnosno precenjivanje vrednosti dugoročne imovine u finansijskim izveštajima.

Preporuka B2

Odbor direktora kako bi se osigurao da su preduzete neophodne radnje za rešavanje pitanja vlasništva preduzeća i da ažurira registar imovine sa trenutnim stanjem preciznim i ispravnim predstavljanjem dugoročne imovine preduzeća.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.2 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje B3 - Revizija finansijskih izveštaja

Nalaz

Prema članu 137. Ustava Republike Kosovo, tačka 3., Generalni revizor Republike Kosovo kontroliše privrednu aktivnost javnih preduzeća i drugih pravnih lica, u kojima država ima deo akcija, ili kada su njihovi krediti, krediti i obaveze garantovani od strane države. Takođe, prema članu 33.3 Zakona br. 03/L-087 o javnim preduzećima (izmenjena i dopunjena), reviziju finansijskih izveštaja vršiće Kancelarija glavnog revizora, u suprotnom, službenik za nabavke JP će nabaviti usluge revizora za obavljanje spoljne revizije u skladu sa uslovima utvrđenim u Zakonu o javnim nabavkama i članu 33. Zakona br. 03/L-087 o javnim preduzećima. Odgovarajući ugovor će trajati tri (3) godine. Takođe, u skladu sa Zakonom br. 05/L-055 o glavnom revizoru i Nacionalnoj kancelariji za reviziju Republike Kosovo, član 18., stav 4., navodi: Nacionalna kancelarija za reviziju može vršiti obavezne revizije regularnosti u javnim preduzećima. Glavni revizor obaveštava akcionara najkasnije do 30. septembra tekuće godine o tome koja će od ovih revizija biti izvršena.

Nacionalna kancelarija za reviziju (NKR), prema godišnjem planu revizije, blagovremeno je obavestila KOSTT da će za finansijsku 2023. godinu biti predmet revizije godišnjih finansijskih izveštaja, u skladu sa Međunarodnim standardima revizije javnog sektora (MSFR). Međutim, 12.12.2023. godine, KOSTT je sklopio trogodišnji okvirni ugovor sa privatnim ekonomskim operaterom za pružanje usluga revizije finansijskih izveštaja za period 2023-2025. godine, ukupne vrednosti 44.250 €. Ugovor je obuhvatao obavljanje dve revizije za svaku godinu, reviziju prema MSFR-u, i reviziju prema specifičnim zahtevima Regulatornog ureda za energiju (RUE). Dana 20.09.2024. godine, KOSTT se obratio Nacionalnoj kancelariji za reviziju (NKR) sa službenim zahtevom za pojašnjenje da li će NKR sprovoditi samo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja ili čak reviziju za posebne namene, u skladu sa uputstvima NKR. Prema pismu, u zavisnosti od odgovora NKR-a, KOSTT će preduzeti relevantne mere u vezi sa postojećom obavezom prema trogodišnjem okvirnom ugovoru za pružanje usluga eksterne revizije.

Na osnovu zahteva kompanije i kako bi se izbegli dvostruki troškovi, NKR je 26.09.2024. godine potvrdila da će izvršiti obe revizije, kako godišnje izveštaje, tako i reviziju za posebne namene. Uprkos ovoj potvrdi, KOSTT nije preduzeo odgovarajuće mere u vezi sa okvirnim ugovorom sa privatnim revizorom. Kao rezultat toga, preduzeće je izvršilo isplate privatnom revizoru u iznosu od 14.750€.

Kao rezultat toga, 24.01.2025. godine, NKR je obavestila preduzeće da je, na osnovu gore navedenih novih okolnosti i kako bi se izbegli dodatni troškovi, smatrao nerazumno posvećenost sprovođenju revizija za posebne svrhe. Iz tog razloga, saopštila je da se povlači iz sprovođenja dodatne revizije finansijskih izveštaja sastavljenih u skladu sa okvirima posebne namene za RUE. Prema tome, NKR će nastaviti sa revizijom godišnjih finansijskih izveštaja za 2024. godinu samo u skladu sa zahtevima MSFR i zakonskim obavezama koje proizilaze iz Ustava i Zakona o Nacionalnoj kancelariji za reviziju.

Važno je napomenuti da je, prema posebnim uslovima ugovora, privatni revizor bio dužan da podnese revizorske izveštaje i pismo menadžmenta najkasnije do 31. marta svake godine. Za 2024. godinu, privatni revizor je u zadanom roku dostavio samo izveštaj za potrebe MSFR-a, dok do maja 2025. godine još nije podneo izveštaj za potrebe RUE niti pismo rukovodstva, što je u suprotnosti sa uslovima ugovora.

Zaključivanje ugovora na period od tri godine sa privatnim revizorom, bez uključivanja klauzule o raskidu u slučaju da NKR odluči da izvrši reviziju ovog preduzeća, bio je razlog za sprovođenje dvostrukih revizija i dodatnih troškova za preduzeće.

Uticaj

Angažovanje revizorskih usluga od strane privatnog revizora, uprkos činjenici da je preduzeće bila predmet revizije od strane NKR-a, pored izazivanja dodatnih troškova za preduzeće, može stvoriti dvosmislenost među čitaocima finansijskih izveštaja i same kompanije.

Preporuka B3

Odbor direktora treba da obezbedi da se, u slučaju obaveze Nacionalne kancelarije za reviziju godišnjih finansijskih izveštaja, izbegnu nepotrebni troškovi za iste usluge, poštujući princip efikasnog i ekonomičnog korišćenja javnih sredstava.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A1 - Korišćenje pregovaračkog postupka bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru - ekstremna hitnost, u predvidivim okolnostima i zbog nedostatka odgovarajućeg planiranja

Nalaz

Prema članu Zakona o javnim nabavkama (ZJN), ugovorni autoritet može da koristi pregovaračke procedure bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru za obavljanje poslova nabavke tek nakon što je u skladu sa ovim članom. RKJN mora biti obaveštena od strane relevantnog ugovornog autoriteta u roku od dva dana od dana kada je donesena odluka o korišćenju takvih procedura. Ugovorni autoritet mora u obaveštenju dati detaljno objašnjenje razmatranih činjenica i obrazloženje za upotrebu postupka i; 2. Ugovorni autoritet može koristiti pregovaračke procedure bez prethodnog objavljivanja obaveštenja o ugovoru za obavljanje poslova nabavke u cilju dodele: 2.1. Svaki ugovor o javnom ugovoru: (iii) ako, u meri u kojoj je to strogo neophodno zbog ekstremnih vanrednih situacija koje su uzrokovane objektivno proverljivim događajima koji nisu razumno predviđeni od strane nadležnog ugovornog autoriteta, takvo ugovorni autoritet ne može dati vreme potrebno za sprovođenje bilo kojeg drugog postupka utvrđenog u ovom zakonu. Pod uslovom da se ova odredba ne može pozvati ako se okolnosti koje su stvorile ekstremnu vanrednu situaciju mogu pripisati nemarnim ili namernim radnjama ili propustima ugovornog autoriteta.

U postupku nabavke, Fizičko osiguranje objekata KOSTT-a, identifikovali smo da je preduzeće koristilo pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja obaveštenja o ugovoru, u predvidivim okolnostima i zbog nedostatka odgovarajućeg planiranja.

Pokretanje postupka nabavke za ovaj tender, prema planu nabavke, trebalo je da se održi u januaru 2024. godine. Međutim, ovaj proces nije pokrenut do kraja jula (otvoreni postupak). Nakon ovog odlaganja, zbog nedovoljnog budžeta kao rezultat zakonskih promena vezanih za povećanje minimalne zarade, postupak je otkazan u avgustu. Postupak ponovnog tendera nije pokrenut do 07.10.2024. godine.

Kao posledica ove situacije, preduzeće je 08.11.2024. godine obavestilo RKJN o primeni krajnje hitne procedure, pozivajući se na član 35.2.3 Zakona o javnim nabavkama. Međutim, u obrazloženju navedenom u ovom obaveštenju naglašeno je da će se sprovesti hitna procedura sa ubrzanim rokovima, a ne ekstremna hitna procedura, na osnovu činjenice da je redovna procedura (novi tender) još uvek u toku i da je infrastruktura preduzeća kritična i ne može da funkcioniše bez službi obezbeđenja s obzirom da je ugovor zaključen za ovu uslugu već istekao.

Istog dana kada je obaveštenje upućeno RKJN-u, pripremljena je i finalizovana sva dokumentacija o nabavci, uključujući: tenderski dosije, zapisnik o otvaranju, izveštaj o ocenjivanju, obaveštenje o dodeli ugovora kao i sam ugovor u iznosu od 103.199€ u roku od tri meseca.

Istog dana kada je obaveštenje upućeno RKJN-u, pripremljena je i finalizovana sva dokumentacija o nabavci, uključujući: tenderski dosije, zapisnik o otvaranju, izveštaj o ocenjivanju, obaveštenje o dodeli ugovora kao i sam ugovor u iznosu od 103.199 € u roku od tri meseca.

Uticaaj Takve nedostatke mogu predstavljati odstupanje od principa transparentnosti i mogu uticati na eliminaciju konkurencije, a samim tim i ograničiti mogućnost prihvatanja većeg broja ponuda po nižoj ceni.

Preporuka A1 Odbor direktora treba da obezbedi da procedure nabavke započnu prema planu za ugovore za koje se očekuje da isteknu, kao i da uzmu u obzir sve moguće prepreke i kašnjenja kako bi ugovor bio zaključen pre isteka postojećeg ugovora.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A2 - Upotreba kriterijuma za izbor kao kriterijuma za dodelu ugovora

Nalaz članom 52. Zakona o javnim nabavkama navodi se da se za procenu mogu koristiti samo merljivi kriterijumi koji su unapred određeni u tenderskom dosije. Ugovorni autoritet može koristiti samo kriterijume koji su direktno relevantni za predmet ugovora. Takvi kriterijumi su, ali nisu ograničeni na: kvalitet, cenu, tehničke, estetske i funkcionalne karakteristike, karakteristike životne sredine, tekuće troškove, isplativost, usluge nakon prodaje i tehničku pomoć. Ugovorni autoritet mora osigurati da napravi jasnu razliku između kriterijuma za ocenjivanje i kriterijuma za odabir u odnosu na opšte profesionalne, finansijske i tehničke veštine utvrđene na osnovu člana 51. ovog zakona i da se ove dve kategorije kriterijuma ne ponavljaju.

Takođe, članom 25.5 Uredbe o javnim nabavkama broj 001/2022 navodi se da se kriterijumi za izbor ni na koji način ne mogu koristiti kao kriterijumi za dodelu ugovora, ne mogu imati određene težine i da su zahtevi za ocenjivanje prolazni/ne prolazni. Dok član 27.5 precizira da se za konkurse za dizajn i konsultantske usluge mogu uzeti u obzir drugi kriterijumi pozivajući se na član 57.

(Konkurs za projektovanje) i član 59. (Konsultantske usluge) ove Uredbe.

Tokom revizije procedura nabavki utvrdili smo nedostatke u utvrđivanje kriterijuma u dosijeu tendera, i to:

- Za proceduru nabavke "Profesionalne usluge restrukturiranja kompanije" od 01.08.2024. godine, preduzeće je objavilo tenderski spis putem otvorenog postupka sa kriterijumom dodele ekonomski najpovoljnije cene. Prema tenderskom dosijeu, u zahtevima za tehničke i profesionalne kapacitete, ponuđači su morali da dostave listu angažovanog profesionalnog tima, zajedno sa biografijama, kvalifikacijama i ugovorima o angažovanju za svakog člana tima. Dok su u Aneksu 6 tenderskog dosijea specifično iskustvo članova tima, uključujući vođu projekta, tehničkog stručnjaka i druge stručnjake, definisano kao podkriterijumi za ocenjivanje. Za ovaj pod kriterijum bilo je potrebno najmanje 5 godina iskustva u projektima slične složenosti, a maksimalna procenjena ocena bila je 5 bodova. Podkriterijumi za dodelu ugovora, zasnovani na kriterijumima za izbor, ne smeju se primenjivati u slučajevima kada se koristi kriterijum ekonomski najpovoljnije ponude.

Pored toga, dva operatera su ponudila u ovoj proceduri nabavke, gde je tokom procesa ocenjivanja ponuda, komisija za ocenjivanje prvobitno utvrdila da jedan od privrednih subjekata ne ispunjava kriterijume za izbor i da je stoga bio neodgovoran. Međutim, komisija je nastavila proces ocenjivanja u skladu sa kriterijumima za dodelu ugovora i dobila je relevantne bodove. "Ova radnja može uticati na proces ocenjivanja odgovornih operatera, s obzirom na to da zakonski zahtevi predviđaju da samo operateri koji se kvalifikuju u fazi izbora mogu preći u fazu ocenjivanja kriterijuma za dodelu ugovora.

Važno je napomenuti da je 05.08.2024. godine RKJN dala preporuku za reviziju tenderskog dosijea, sugerišući da se ispitaju kriterijumi usluga, jer se čini da su po takvim kriterijumima po prirodi posledičnih usluga. Uprkos tome, kompanija nije izvršila potrebnu korekciju u tenderskom dosijeu.

- Slično tome, u postupku "Projektovanje i procena rizika od prirodnih i drugih katastrofa" kao podkriterijumi za procenu definisani su samo cena i rok za realizaciju projekta. Za drugi podkriterijum, precizirano je da će najkraći predloženi rok dobiti maksimalan broj bodova, sa minimalnim i

maksimalnim ograničenjima od 60 do 90 radnih dana. Rokovi su takođe definisani u uslovima i zahtevima pošiljke. Što se tiče ovog pitanja, korišćenje cene i roka izvršenja kao kriterijuma za ocenjivanje možda neće biti dovoljno za određivanje ekonomski najpovoljnije ponude. Ovaj pristup ograničava sveobuhvatnu procenu kvaliteta, tehničkih kapaciteta, pružene metodologije ili drugih relevantnih faktora koji su direktno povezani sa predmetom ugovora.

Identifikovani nedostaci uglavnom proizilaze iz dvosmislenosti u sprovođenju i tumačenju zakona i propisa o nabavkama.

Uticaaj

Upotreba kriterijuma za izbor kao kriterijuma za dodelu ugovora i nedostatak merljivih kriterijuma, pored toga što je u suprotnosti sa zakonskim zahtevima, krši princip transparentnosti i jednakosti u proceni ponuda. To čini proces dodele ugovora kontroverznim i osetljivim na žalbe, što dodatno dovodi do nepotrebnih kašnjenja. Procena ponuđača koji nisu kvalifikovani može uticati na konačni rezultat nabavke i izbor operatera koji nisu zaista ekonomski povoljniji.

Preporuka A2

Odbor direktora treba da obezbedi da se primena relevantnih kriterijuma vrši u potpunosti u skladu sa zakonskim zahtevima, omogućavajući im da budu jasni, merljivi i detaljno definisani kako bi se garantovala transparentnost.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje A3 - Neispunjavanje ugovornog roka od strane ekonomskog operatera

Nalaz

Prema posebnim uslovima ugovora zaključenog 07.11.2024. godine između preduzeća kao ugovornog autoriteta i ekonomskog operatera za projekat "Nabavka specijalnih instrumenata i alata za visokonaponske kablove", u iznosu od 117.666€, sprovođenje projekta bi počelo 18.11.2024. godine. Rok za isporuku bio je 3 meseca od datuma početka sprovođenja projekta.

U tenderskom dosijeu od 08.08.2024. godine, preduzeće je utvrdilo da će rok za sprovođenje ugovora biti 3 meseca. Tokom tenderske faze, ekonomski operater je zatražio produženje roka, naglašavajući da je predviđeni rok bio kratak za izvršenje ugovora i zatražio produženje od 14-16 nedelja. Međutim, preduzeće nije izvršilo nikakve izmene u tenderskom dosijeu, održavajući predviđeni rok za

realizaciju ugovora.

U ovom tenderskom procesu učestvovala su dva ekonomska operatera. Nakon procene ponuda, ekonomski operater sa najnižom cenom od 114.790€ prvobitno je proglašen dobitnikom. Međutim, nakon žalbe drugog operatera, ugovorni autoritet je ponovo procenilo ponudu dobitnika operatera i utvrdilo da je rok za ispunjenje ugovora bio 6-7 meseci, tj. da je bio van uslova navedenih u tenderskom dosijeu.

Kao rezultat toga, preduzeće je suspendovalo odluku o proglašenju dobitnika i proglasila dobitnika drugim operaterom po ceni od 117.540 € koji je bio odgovoran. Iako je rok za ispunjenje ugovora bio do 19.02.2025. godine, dok prema saopštenju kompanije od 06.05.2025. godine, ugovor još nije realizovan.

Neadekvatno određivanje roka za izvršenje ugovora, bez oslanjanja na analizu tržišta i njegove složenosti, bio je glavni uzrok neizvršenja ugovora u predviđenom roku.

Uticađ

Nametanje neizvodljivog roka za ispunjenje ugovora, bez zasnivanja na analizi tržišta i bez uzimanja u obzir upozorenja ekonomskih operatera, uticalo je na izbor operatera koji nije izvršio ugovor u zadanom roku. Kao rezultat toga, došlo je do kašnjenja u sprovođenju projekta, što je negativno uticalo na blagovremeno ispunjavanje ciljeva preduzeća. Štaviše, eliminacija jeftinije ponude zbog određenog roka stvorila je mogućnosti za nepotrebno povećanje troškova, kršeći princip ekonomičnosti i smanjujući vrednost za novac.

Preporuka A3

Odbor direktora treba da obezbedi da se rokovi za realizaciju ugovora određuju tek nakon procene kapaciteta i mogućnosti ekonomskih operatera za njihovo ispunjenje. Ovaj proces će omogućiti efikasno sprovođenje projekata i doprineti boljem korišćenju raspoloživih resursa.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje B4 - Nedostaci u planiranju zahteva od strane tražilaca i neadekvatna realizacija plana nabavke.**Nalaz**

Član 5.1 Uredbe o javnim nabavkama navodi da je planiranje nabavki proces prikupljanja podataka o potrebama ugovornog autoriteta sažetih u pisanom dokumentu koji mora da sadrži sve informacije u skladu sa standardnim obrascem B01 "Planiranje nabavki". Takođe, članom 16. Zakona o javnim nabavkama navodi se da ugovorni autoritet ne bira niti koristi način vrednovanja u svrhu smanjenja vrednosti ugovora o nabavci ispod granice utvrđene u članu 19. za klasifikaciju ugovora o javnoj nabavci prema procenjenoj vrednosti; i nijedan ugovorni organ neće izdvojiti zahtev za nabavku za određenu količinu proizvoda kako bi smanjio vrednost ugovora o nabavci ispod granice utvrđene u članu 19. ovog zakona.

Tokom procesa revizije primetili smo da su za dva planirana projekta sprovedene određene procedure nabavke:

- "Nabavka rezervnih delova za trafostanice" uvrštena u plan nabavke u procenjenom iznosu od 500.000 €, pokrenuto je 6 nabavki i potpisani su odgovarajući ugovori, i
- "Nabavka rezervnih delova za održavanje dalekovoda" uvrštena u plan nabavke u procenjenom iznosu od 630.000 €, pokrenuto je 8 nabavki i potpisani su relevantni ugovori.

Takođe, preduzeće je u istoj kalendarskoj godini sproveo nekoliko zasebnih postupaka nabavke za kategoriju zaliha. Prema izveštaju o završenim ugovorima, primetili smo da je tokom 2024. godine zaključeno 78 ugovora u vrednosti od 55.197€ kroz proceduru minimalne vrednosti.

Uglavnom su nabavke/usluge sa minimalnim vrednostima bile za nabavku lične zaštitne opreme za održavanje timove (u vrednosti od 2.242€), nabavku rezervnih delova za motorne testere (u vrednosti od 2.415€), servis i popravku vozila (u vrednosti od 5.971€) itd.

Uzroci identifikovanih nedostataka bili su nepravilno planiranje od strane jedinica potražnje i ne potpisivanje ugovora zbog kašnjenja u razmatranju žalbi ekonomskih operatera.

Uticaj

Razvoj mnogih aktivnosti nabavke male vrednosti preopterećuje operativni kapacitet kancelarije za nabavke i smanjuje njenu efikasnost. Ova praksa može uticati na ekonomiju aktivnosti nabavke, jer cene ponuda za manje količine mogu biti veće od ponuđenih cena za veće količine.

Preporuka B4

Odbor direktora treba da obezbedi da se zahtevi subjekata koji su podneli zahtev grupišu kako bi se razvile aktivnosti nabavke koje obezbeđuju veću konkurentnost i ekonomičnije cene. Takođe, obezbediti detaljno planiranje aktivnosti nabavke koje će izbeći potrebu za raspoređivanjem zahteva u budućnosti.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Zalihe

Vrednost zaliha prikazanih u izveštaju o finansijskom položaju iznosila je 4.816.000€. Ova finansijska stavka uglavnom uključuje rezervnu opremu, sitne materijale i druge materijale koji se odnose na funkcionalnost preduzeća.

Pitanje C1 – Ne provizija zaliha

Nalaz MRS 2 u tački 28 predviđa da troškovi inventara ne mogu biti nadoknadivi kada su zalihe oštećene, postale su u potpunosti ili delimično zastarele ili ako su njihove prodajne cene pale. Troškovi zaliha ne mogu se nadoknaditi ako su se povećali dragoceni troškovi završetka ili dragoceni troškovi koji moraju nastati za realizaciju prodaje. Praksa amortizacije zaliha ispod troškova do ostvarive neto vrednosti je u skladu sa stavom da imovina ne bi trebalo da se drži sa iznosima iznad onoga što se očekuje da će biti realizovano od njihove prodaje ili korišćenja.

Zalihe prikazane u finansijskim izveštajima bile su u iznosu od 4.816.000 €, od čega je 4.025.000 € bila rezervna oprema. Radi bezbednosti sistema u ovoj kategoriji, preduzeće održava rezervnu opremu za zamenu delova koje je iz različitih razloga potrebno zameniti. Međutim, tokom testiranja ove kategorije, primetili smo da je veliki broj njih registrovan u registru zaliha u periodima ranije od 10 godina. U 10 testiranih slučajeva, oprema u vrednosti od 447.688 € registrovana je u registar akcija u 2013-17 i ista se nikada nije kretala iz skladišta, za koje kompanija nije pregledala njihovu vrednost. Pored toga, preduzeće poseduje u registru kao zalihe opremu koju je KEK prihvatio u procesu razdvajanja, a neki od njih nikada nisu funkcionalizovani.

Kao rezultat toga, iako je preduzeće odobrila politiku rezervisanja akcija 14.02.2025, nije sprovela rezervisanje za 2024. godinu, ostavljajući ovaj proces nedovršenim od 2012. godine. Pored toga, preduzeće nema digitalizovani sistem za upravljanje skladišnim zalihama, koji ovaj proces obavlja ručno evidentiranjem ulaska/izlaska predmeta i opreme u fizičkim kopijama.

Ne realizacija provizije zaliha za 2024. godinu rezultat je kasnog odobrenja politike provizije od strane preduzeća.

Uticaj Neuspeh da se preispita vrednost zaliha koje se drže u skladištima

za relativno duge periode može dovesti do vrednosti imovine da bude precenjena u godišnjim finansijskim izveštajima.

Preporuka C1

Odbor direktora treba da obezbedi sprovođenje politike o proviziji zaliha, tako da se rezervisanje vrši u skladu sa parametrima navedenim u politici.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3.2 Operativni rashodi

Operativni troškovi realizovani su u iznosu od 90.216.000 €. Oni se odnose na troškove iz obnovljivih izvora energije (OIE), troškove gubitka energije, troškove pomoćnih usluga / sekundarnu regulativu, troškove gubitka energije prenosa, troškove tranzita električne energije, troškove kamata za zaduživanje, troškove održavanja osnovne imovine, administrativne troškove i druge operativne troškove.

Pitanje A4 - Ne korišćenje sistema e-nabavke za modul ugovora

Nalaz

Članom 81. ZJN-a propisano je da ugovorni autoriteti moraju izraditi plan upravljanja ugovorom kao deo pripreme aktivnosti nabavke, uključujući posebno pitanja organizacionih, ekonomskih, tehničkih i pravnih aspekata upravljanja ugovorima. Plan upravljanja mora biti dogovoren između ugovornih strana i potpisan od strane njih pre početka sprovođenja ugovora. S obzirom na to da je, prema članu 70. Redovnog zakona o javnim nabavkama br. 001/2022, svi službenici/lica koja su dodeljena/imenovana za menadžere ugovora od strane UA i EA moraju da upravljaju i upravljaju implementacijom ugovora u skladu sa priručnicima za korišćenje modula za upravljanje ugovorima. Takođe, procena učinka izvođača radova će se vršiti: i) u elektronskom sistemu nabavke kroz modul za procenjivanje učinka izvođača; ii) od strane rukovodilaca ugovora i direktnog nadzornika menadžera ugovora, i iii) u skladu sa uputstvima za upotrebu modula za procenu učinka ugovarača.

Tokom testiranja postupaka nabavke, utvrđeno je da ugovorni autoritet nije izradio planove upravljanja ugovorima, iako je ova radnja obavezna u skladu sa relevantnim zakonodavstvom. Ovi planovi predstavljaju važan alat za jasno definisanje odgovornosti, rokova i načina nadzora nad sprovođenjem ugovora.

Štaviše, proces upravljanja i procene ugovora nije razvijen kroz relevantne module elektronske platforme za javne nabavke, kako je predviđeno važećim propisima.

Utvrđeni nedostaci su posledica nedostatka obuke odgovornog osoblja, kao i nedovoljnog sprovođenja propisa i operativnih uputstava od strane ugovornog autoriteta.

Uticaj

Neuspeh u izradi planova upravljanja, kao i ne korišćenje modula za upravljanje ugovorima i procenu učinka ugovarača putem sistema e-nabavke, utiče na to da se ugovori ne nadgledaju u realnom vremenu i potencijalno povećava rizik da se usluge ili zalihe ne

pružaju na vreme kao što je ugovor potpisan.

Preporuka A4

Odbor direktora treba da obezbedi da se upravljanje ugovorom i procena učinka izvođača radova vrše putem platforme za e-nabavku.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

3 Napredak u implementaciji preporuka

Izveštaj o reviziji GFI-a za 2023. godinu od strane KOSTT a.d., rezultirao je 10 ključnih preporuka. Entitet je pripremio Akcioni plan u kojem je navedeno kako će sprovođiti date preporuke.

Do kraja naše revizije za 2024. godinu, pet (5) preporuka je sprovedeno, četiri (4) još nisu sprovedene, a jedna (1) preporuka je delimično sprovedena, kao što je prikazano na grafikonu 1, ispod. Za potpuniji opis preporuka i kako su adresirani, pogledajte Tabelu 1 (ili Tabela preporuka).

Grafikon 1. Napredak u implementaciji preporuka iz prethodne godine

Tabela 1 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast revizije	Preporuke za 2023. godinu	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Upravni odbor da osigura da će revalorizacija imovine biti izvršena kako bi se obezbedilo da se prikazana vrednost imovine u finansijskim izveštajima materijalno ne menja od njihove fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda.	Uprkos datoj preporuci, preduzeće nije sprovelo proces revalorizacije imovine čak ni u 2024. godini.	Nije adresirana
2.	Osnova za mišljenje	Upravni odbor da osigurava da su preduzete neophodne radnje za rešavanje imovinskih pitanja kompanije i ažuriranje imovinskog registra sa trenutnim stanjem tako što će tačno i pravično prikazati dugoročnu imovinu kompanije.	Iako je formirana komisija koja je proverila razlike između područja imovine u registru i onih u katastarskim registrima, odgovarajuće harmonizacije nisu napravljene u registru imovine.	Nije adresirana

3.	Osnova za zaključak	Upravni odbor mora da obezbedi da u slučaju angažovanja Nacionalne kancelarije revizije za usluge revizije GFI ne nastaju nepotrebni troškovi revizije.	Menadžment je nastavio angažovanje privatnog revizora za 2024. godinu uprkos činjenici da je Nacionalna kancelarija za reviziju preduzela izradu dva revizorska izveštaja, izveštaja o reviziji za GFI u skladu sa zahtevima MSFR i izveštaja o reviziji u skladu sa zahtevima računovodstvenih regulatornih smernica Regulatornog ureda za energiju (RUE).	Nije adresirana
4.	Osnova za zaključak	Upravni odbor mora da obezbedi dobro funkcionisanje interne komunikacije između zahtevnih jedinica i odeljenja nabavke. Takođe, obezbediti detaljno planiranje aktivnosti nabavke čime će se u budućnosti izbeći potreba za podelom zahteva, kao i obezbediti primenu odgovarajućih procedura.	Takođe, tokom 2024. godine, identifikovani su slučajevi raspodele zahteva, kao i česta upotreba postupka minimalne vrednosti. Dakle, ova preporuka nije sprovedena.	Nije adresirana
5.	Osnova za zaključak	Upravni odbor mora da obezbedi da tokom procesa evaluacije ponuda i procesa potpisivanja ugovora, odeljenje nabavke vodi računa da se primenjuju principi istinske konkurencije i da samo odgovorni operateri budu nagrađeni ugovorima.	Prilikom pregleda postupaka nabavki za 2024. godinu nisu uočeni slučajevi učešća u postupku nabavke ekonomskih subjekata koji imaju istog vlasnika biznisa.	Sprovedena
6.	Osnova za zaključak	Upravni odbor mora da obezbedi da su kontrole pojačane tako da plaćanja za pružene usluge ne prelaze ukupnu vrednost kategorije koja se utvrđuje na osnovu značaja usluge u kategoriji.	Tokom procesa revizije za 2024. godinu, u okvirnim ugovorima sa jediničnim cenom ponderisanom kategorijom nisu identifikovani slučajevi prekoračenja ukupne vrednosti kategorije. Kao rezultat toga,	Sprovedena

			ova preporuka se smatra sprovedenom.	
7.	Osnova za zaključak	Upravni odbor mora da obezbedi da u slučajevima primene novca koji je zadržan tokom realizacije ugovora, nakon isteka garantnog perioda i izdavanja završnog izvoda računa, pune isplate budu izvršene u skladu sa uslovima ugovora.	Menadžment preduzeća je preduzeo odgovarajuće mere u skladu sa preporukom i izvršene su odgovarajuće korekcije u finansijskim izveštajima.	Sprovedena
8.	Zalihi	Upravni odbor mora da obezbedi da se sačini procedura vrednovanja zaliha tako da se njihovo vrednovanje zasniva na nekim specifičnim parametrima kao što su mobilnost, fizičko stanje, tehnološke promene itd. Što se tiče starih zaliha, za koje se ne očekuje da će se koristiti u narednim periodima, biće utvrđen njihov dalji tretman.	Dana 14.02.2025. godine, Odbor direktora je izradio Politiku o rezervisanju zaliha, koja ima za cilj da definiše kriterijume za obezbeđivanje rezervnih delova koji su neophodni za svakodnevno poslovanje kompanije. Ali uprkos činjenici da je politika izrađena, preduzeće nije napravilo proviziju o zaliha za 2024. godinu.	Delimično više nije primenljivo
9.	Dugoročna imovina	Odbor direktora će obezbediti sveobuhvatan pregled registra imovine i klasifikaciju imovine u relevantne kategorije. Takođe, mora da obezbedi da se u najkraćem mogućem roku preduzmu konkretne radnje na izradi i primeni internih propisa za upravljanje imovinom, koji bi opisali sve procedure za registraciju i korišćenje imovine i odgovornosti koje su raspoređene na osnovu jasnog i dokumentovanog sistema delegiranja.	Dana 14.02.2025. godine, Odbor direktora je usvojio Politiku upravljanja imovinom, koja definiše regulisanje standarda za dokumentaciju, očuvanje i otuđenje ne finansijske imovine kroz sistematsko vođenje registra imovine, kao i utvrđuje pravila za bezbednost imovine, zaštitu od štete i planiranje povećanja ili povećanja vrednosti imovine.	Sprovedena

			Ova politika takođe opisuje procedure za registraciju i korišćenje imovine i raspodelu odgovornosti na osnovu jasnog i dokumentovanog sistema delegiranja.	
10.	Operativni troškovi	Upravni odbor da obezbedi da se primena relevantnih kriterijuma vrši u punom skladu sa zakonskim zahtevima kako bi se za ugovor preporučili EO koji imaju potrebne tehničke kapacitete za realizaciju ugovora.	Prilikom pregleda procedura nabavke za 2024. godinu, uočili smo da je u tenderskim dosijeima izrada zahteva za promet iz određene oblasti do zahteva o tehničkim mogućnostima obavljena u skladu sa zakonskim zahtevima.	Sprovedena

Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Mehmet Mucaj, Direktor revizije

Shpresa Zenelaj, Vođa tima

Valbona Pllana, Član tima

Mimoza Morina, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde/Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Pitanje	Komentar BO-a	Gledište NKR -a
Upotreba kriterijuma za izbor kao kriterijuma za dodelu ugovora	Uredba o javnim nabavkama 001/2022 (sa dopunama/izmenama) Član 19.12. "Ako se za dodelu ugovora primenjuje kriterijum ekonomski najpovoljniji tender, tehničke specifikacije, pored obaveznih zahteva, mogu sadržati poželjne funkcionalne i zahteve učinka itd., i na temelju kojih se ponuđači ocenjuju. Takve tehničke specifikacije mogu se utvrditi kao potkriterijumi ("funkcionalne karakteristike") za ekonomski najpovoljniji tender."	Nalaz stoji. Komentar preduzeća je u suprotnosti sa činjeničnim stanjem predstavljenim u okviru ovog pitanja. Ni u kom slučaju se ne tvrdi da autoritet za ugovaranje, u slučaju dodele ugovora putem primene kriterijuma "ekonomski najpovoljnija ponuda", ne može u tehničke specifikacije uključiti poželjne funkcionalne, zahteve učinka itd., koji se onda mogu koristiti kao potkriterijumi za ocenjivanje ponuda (u smislu funkcionalnih karakteristika). Kao što je poznato, tehničke specifikacije ili projektni zadatak su sastavni deo Aneksa 1 tenderskog dosijea. Međutim, za dotični ugovor, preduzeće nije koristilo ove tehničke specifikacije kao potkriterijume za dodelu ugovora. Kao rezultat toga, ovo ne predstavlja pitanje za tretman u ovom nalazu. Kao što se može videti u tretmanu ovog pitanja, analiza je urađena u skladu sa članom 51. (Obaveštenje o kriterijumima izbora), članom 52. Zakona o javnim nabavkama (Obaveštenje o kriterijumima za dodelu ugovora) kao i članom 25.5 Uredbe o javnim nabavkama br. 001/2022. Dakle, analizirani su kriterijumi za izbor i oni za dodelu ugovora, bez narušavanja člana 28. ZJN-a (Tehničke specifikacije), a ni člana navedenog od preduzeća - 19.12. Uredbe o javnim nabavkama 001/2022 (sa dopunama/izmenama). Vredi napomenuti da je u ovom postupku, u delu koji se veže sa zahtevima za tehnički i stručni kapacitet, zahtevano je da pružaoci dostave listu angažovanog stručnog tima, zajedno sa CV-ima, kvalifikacijama i ugovorima o angažmanu za svakog člana tima,

		bez jasnog specifikovanja zahteva u vezi sa trajanjem iskustva osoblja. Ovo stvara nejasnoće u procesu procene. Dok u kriterijumima za dodelu, samo trajanje iskustva je dodato za sličan kriterijum primenjen na kriterijume za izbor. Kriterijumi za izbor služe samo za obezbeđivanje da na takmičenju učestvuju samo ekonomski operateri koji poseduju dovoljne stručne, finansijske i tehničke kapacitete za ispunjenje odgovarajućeg ugovora. U međuvremenu, kriterijumi za dodelu ugovora, prema članu 52.2 ZJN-a, moraju biti usko povezani sa predmetom ugovora, odnosno sa radovima, robom snabdevanjima ili uslugama koje će se pružiti, i to u svakom aspektu i u svakoj fazi životnog ciklusa ugovora. Prema članu 52. ZJN-a, autoritet za ugovaranje treba da obezbedi jasnu podelu između kriterijuma za izbor i kriterijuma za dodelu ugovora, izbegavajući njihovo ponavljanje ili mešanje. Zakonski zahtevi utvrđeni u članovima 56. i 60. ZJN-a, članu 27. Uredbe o javnim nabavkama i članu 9. Vodiča br. 001/2023. o javnim nabavkama nadalje podržavaju nalaz tretiran u ovom slučaju.
	Procena bodova za diskvalifikovanog EO zbog kriterijuma odgovornosti je urađeno u cilju otklanjanja sumnje/dileme ekonomskih operatera i/ili organa u žalbenom postupku. Iako diskvalifikovani EO nije proglašen pobednikom, korak dalje u procesu procene se dogodio samo za pitanja uporedivosti potkriterijuma i bezbednosti za izbor ekonomski najpovoljnijeg operatera.	Što se ovog komentara tiče, činjenica da je preduzeće preduzelo takvu radnju samo sa opravdanjem da otkloni sumnje dotičnog operatera, ne samo da predstavlja kršenje odgovarajuće odredbe Uredbe o javnim nabavkama, već takođe stvara i stvarni rizik od nejednakog tretmana prema drugim ekonomskim operaterima, utičući na proces procene i njegovu transparentnost.

	RKJN je ponudila preporuku i KOSTT je odgovorio pružajući pojašnjenja o konkretnom slučaju. Nakon pruženih pojašnjenja, RKJN nije napravila nikakvu drugu reakciju, potvrdivši tako pristup KOSTT-a. (vidi odgovore poslate RKJN-u)	Tehničke specifikacije/projektni zadaci izrađeni od preduzeća dana 20.03.2024. usklađuju se sa zahtevima člana 56. Uredbe o javnim nabavkama (za konsultantske usluge). Takođe, kriterijumi za dodelu ugovora, utvrđeni u Aneksu 6 tenderskog dosijea, korespondiraju članu 56.14, gde se predviđa da se procena tehničkih predloga mora izvršiti odmah, uzimajući u obzir nekoliko kriterijuma, kao: (i) odgovarajuće iskustvo savetnika; (ii) kvalitet predložene metodologije; (iii) kvalifikacije predloženog glavnog osoblja; i (iv) prenos znanja, u slučaju da se zahteva. Dakle, projektni zadaci i kriterijumi za dodelu primenjivani su u skladu sa načinom predviđenim za konsultantske usluge, dok je preduzeće razvilo otvoreni postupak nabavke o uslugama.
Neispunjavanje ugovornog roka od strane ekonomskog operatora	KOSTT A.D. kao Autoritet za ugovaranje je ispoštovao pravila i rokove predviđene u tenderskim dokumentima, utvrđujući rok od 3 meseca za realizaciju ugovora, u skladu sa tehničkim potrebama i operativnim planovima preduzeća. Uprkos zahtevu EO za produženje roka tokom faze tenderisanja, autoritet je odlučio da ne menja rok, jer zahtev nije predstavljao opšti stav tržišta, već individualnu procenu EO-a. Štaviše, dotični ugovor je još uvek aktivan i nije okončan. Zbog kašnjenja EO dobitnika u ispunjavanju ugovora, KOSTT je u procesu procene kašnjenja i primene kazni za kašnjenje, u skladu sa ugovornim odredbama i odgovarajućim članovima Zakona o javnim nabavkama. (vidi priloženi dokaz)	Nalaz stoji. Dok je preduzeće dalo pojašnjenje u vezi sa radnjama koje planira da preduzme za adresiranje ovog pitanja.
Nerevalorizacija imovine preduzeća	KOSTT je nasledio imovine od EKK-a koje su registrovane u računovodstvu sa vrednostima prijavljenim u vreme	Nalaz stoji. Preduzeće se složilo sa nalazom, ali je dalo dopunske razloge u vezi sa

	institucionalne podele, prema dokumentaciji dostavljenoj od EKK. Eventualni nedostaci u revalorizaciji su posledica imovinskih nejasnoća i nedostatka potpunog pravnog okvira za tretiranje nasleđenih imovina. Preduzeće je angažovano u unutrašnjem procesu za postepenu revalorizaciju u saradnji sa javnim i nezavisnim institucijama za imovinu.	predstavljenim pitanjem.
Neuspeh u ažuriranju registra imovine sa promenama koje su se dogodile tokom godina za nekretnine	Neusklađenosti u registrima imovina dolaze kao posledica složene strukture nasleđenih imovina od EKK-a, za koje KOSTT nije dobio imovinsku dokumentaciju. Shodno tome, 11 stanova kojima trenutno upravlja KOSTT nisu pravno verifikovani zbog nedostatka dokumentacije; 14 ostalih stambenih jedinica izgrađeno je unutar granica podstanica i smatraju se kao imovina preduzeća, iako su neki predmet sudskog spora. KOSTT će napraviti poređenje sa posedovanim listovima i preduzeti radnje za rešavanje i ažuriranje registra.	Nalaz stoji. Preduzeće se složilo sa nalazom. Međutim, dati komentar sadrži samo pojašnjenja koja su inkorporisana u okviru pitanja.
Nedostaci u planiranju zahteva od strane tražilaca i neadekvatna realizacija plana nabavke.	KOSTT prihvata nalaz revizora i utvrđuje da je nesprovođenje odredbi za izradu plana upravljanja ugovorom i korišćenje odgovarajućih modula elektronske platforme dolazi kao posledica nedostatka adekvatne i tehničke obuke odgovornog osoblja, posebno tokom perioda početka sprovođenja Uredbe br. 001/2022. i novih elektronskih modula u RKJN. Međutim, procenjujemo da ova administrativna neusklađenost nije uticala na kvalitet i efektivnost upravljanja ugovorima u praksi. Za svaki potpisani ugovor, KOSTT je službeno imenovao Menadžera ugovora i Nadzornika menadžera ugovora, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, obezbeđujući direktan i strukturisan nadzor tokom čitavog ciklusa ugovora. Njihove dužnosti su precizno sprovedene kroz unutrašnje mehanizme KOSTT-a, uključujući tehničke kontrole, periodična izveštavanja i fizičku	Nalaz stoji. Preduzeće se slaže sa nalazom, dok su opravdanja data u ovom komentaru tretirana i pojašnjena i od naše strane u okviru pitanja.

	dokumentaciju o učinku ekonomskih operatera. Štaviše, KOSTT je počeo da preduzima korake za adresiranje jaza u usklađenosti i uskoro će realizovati koordinaciju sa RKJN-om za uključivanje u obuke o korišćenju modula za upravljanje i procenu učinka ugovora.	
--	--	--

Nr. 1572 Dt. 20.06.2025
PRISHTINË-A

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kemi pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të “KOSTT” sh. a., për vitin 2024 (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet e Raportit, përveç mospajtimin të shprehur lidhur me çështjen nr. A2 paragrafi 1 dhe paragrafi 3, si dhe pajtimin të pjesshëm në raport me paragrafin 2 të së njëjtës çështje dhe çështjen A3. Gjithashtu, theksojmë se nuk kemi komente shtesë jashtë atyre të pasqyruara në shtojcën e komenteve për përmbajtjen e Raportit.
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Dr. Gëzim Tosun

Kryesues i Bordit të Drejtoreve “KOSTT” sh. a.,

Data: 20.06.2025

Završne beleške

¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama

² Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima

KOSTT SH.A.
PASQYRAT FINANCIARE PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2024

PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR
MË 31 DHJETOR 2024

	Shënimet	31 dhjetor 2024 EUR'000	31 dhjetor 2023 EUR'000
PASURITË			
PASURITË AFATGJATA			
Prona, impiantet dhe paisjet	4	119,634	122,384
Pasuritë e paprekshme	5	122	275
Investimet në shoqëri	6	229	362
Investimet financiare	7	40	40
GJITHSEJ PASURITË AFATGJATA		120,025	123,061
PASURITË AFATSHKURTËRA			
Stoqet	8	4,816	4,595
Llogaritë e arkëtueshme tregtare dhe të tjera	9	59,266	61,296
Tatimi i arkëtueshem mbi të ardhurat e korporatave		34	32
Depozitat me afat	10	2,400	4,800
Paraja dhe ekuivalentet e parasë	11	33,420	26,747
GJITHSEJ PASURITË AFATSHKURTËRA		99,936	97,470
GJITHSEJ PASURITË		219,961	220,531
EKUITETI DHE DETYRIMET			
EKUITETI			
Kapitali aksionar	12	25	25
Rezervat e transferimit	13	53,377	53,377
Fitimet e mbajtura		48,315	30,127
GJITHSEJ EKUITETI		101,718	83,529
DETYRIMET			
DETYRIMET AFATGJATE			
Grantet e shtyra	14	37,948	36,850
Detymimet e shtyera tatimore		6,378	6,380
Huatë	15	15,902	21,309
GJITHSEJ DETYRIMET AFATGJATE		60,228	64,539
DETYRIMET AFATSHKURTËRA			
Huatë	15	5,276	5,145
Të pagueshmet tregtare dhe të tjera	16	52,739	67,318
GJITHËSEJ DETYRIMET AFATSHKURTËRA		58,015	72,463
GJITHSEJ DETYRIMET		118,243	137,002
GJITHSEJ EKUITETI DHE DETYRIMET		219,961	220,531

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga Bordi i Drejtorëve të Kompanisë më 13 mars 2025 dhe janë nënshkruar në emër të tij nga:

Evetar Zeqiri

Kryeshef ekzekutiv

Nebih Haziri

Zyrtar kryesor financiar

**PASQYRA E TË ARDHURAVE GJITHËPËRFSHIRËSE
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2024**

	Shënimet	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Shitjet	17	53,466	36,800
Të ardhurat e tjera	18	9,746	9,141
Të ardhurat nga burimet e energjisë së ripërtëtitshme, neto	19	4,114	(5,131)
GJITHSEJ TË ARDHURAT		67,326	40,810
Të ardhura të tjera nga grantet	20	14,894	18,193
Lirimi/(ngarkesa) për provizionim të llogarive të arkëtueshme	9	177	2,276
Humbja e energjisë	21	(13,074)	(35,731)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	4,5	(13,337)	(14,817)
Shpenzimet tjera operative	22	(29,148)	(21,253)
Shpenzimet e personelit	23	(6,413)	(5,258)
Riparimi dhe mirëmbajtja	24	(816)	(506)
FITIMI(HUMBJA)NGA OPERACIONET		19,608	(16,286)
Të ardhurat financiare	25	135	889
Shpenzimet financiare		(1,424)	(1,612)
Shpenzimet financiare/Të ardhurat		(1,290)	(723)
Pjesa e fitimit/humbjes në shoqëri	6	(133)	(255)
FITIMI (HUMBJA) PARA TATIMIT		18,185	(17,264)
Shpenzimet e tatimit në fitim	26	3	159
FITIMI (HUMBJA) PËR VITIN		18,188	(17,105)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse		-	-
Te ardhurat nga ndryshimet në rezerva		-	9
GJITHSEJ TË ARDHURAT (HUMBJA) GJITHËPËRFSHIRËSE PËR VITIN		18,188	(17,105)

PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË EKUITET
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2024

	Kapitali aksionar EUR '000	Rezervat e rivlerësimit EUR '000	Fitimet e mbajtura EUR '000	Gjithësej EUR '000
MË 01 JANAR 2024	25	53,377	30,128	83,530
Transaksioni me pronarin	-	-	-	-
Fitimi për vitin	-	-	18,188	18,188
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse:	-	-	-	-
Gjithsej të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
MË 31 DHJETOR 2024	25	53,377	48,316	101,718
MË 01 JANR 2023	25	53,377	47,233	100,635
Transaksioni me pronarin	-	-	-	-
Fitimi për vitin	-	-	(17,105)	(17,105)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse:	-	-	-	-
Gjithsej të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
MË 31 DHJETOR 2023	25	53,377	30,128	83,530

PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË
PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2024

	Shënimet	2024 EUR'000	2023 EUR'000
AKTIVITETET OPERATIVE			
Fitimi/(humbja) para tatimit		18,185	(17,264)
Rregulluar për:			
Zhvlerësimi dhe amortizimi	4,5	13,337	14,817
Të ardhurat nga interesi		(135)	(889)
Shpenzimet e interesit		1,424	1,612
Provizionet dhe detyrimet tjera		750	197
Provizionet për llogari të arkëtueshme		(177)	(2,276)
Të shlyera - jashtë përdorimi		55	26
Dëmtimi i investimeve në shoqëri		133	255
Të ardhurat e shtyra nga grantet		(14,894)	(18,193)
<i>Të ardhurat(humbja) operative para ndryshimeve në kapitalin qarkullues</i>		18,678	(21,715)
Ndryshimet në kapitalin qarkullues:			
Stoqet		(221)	(188)
Llogaritë e arkëtueshme tregtare dhe të tjera		2,157	24,485
Detyrimet tregtare dhe të tjera		(15,112)	(16,621)
Fitimi/(humbja) nga operacionet pas ndryshimeve në kapitalin qarkullues		5,501	(14,040)
Tatimi mbi fitimin (I paguar)		(44)	(42)
Paraja e gjeneruar nga aktivitetet operative		5,457	(14,082)
AKTIVITETET INVESTUESE			
Interesi i arkëtuar		91	68
(Blerja) e pronës, pajisjeve dhe pasurive të paprekshme		(4,450)	(4,195)
Pagesë e depozitave me afat/Arketim		2,400	-
Paraja e gjeneruar nga aktivitetet investive		(1,959)	(4,126)
AKTIVITETET FINANCUESE			
Interesi (i paguar)		(1,424)	(1,612)
Pagesë e huazimeve		(5,276)	(32,585)
Huatë e pranuar		-	-
Të ardhurat nga Grantet		9,875	11,880
Paraja e gjeneruar nga aktivitetet financuese		3,174	(22,317)
NDRYSHIMI NETO NË PARA DHE EKUVALENTËT E PARASË			
Paraja dhe ekuivalentet e parasë në fillim		6,673	(40,526)
PARAJA DHE EKUVALENTET E PARASË NË FUND	11	26,747	67,273
		33,420	26,747

SHËNIMET

	Faqe
1 Informata të përgjithshme	10
2 Përmbledhje e politikave kontabël të rëndësishme	10
3 Gjykime të rëndësishme dhe burime kyçe të të pasigurisë në vlerësim	21
4 Prona, impiantet dhe pajisjet	22
5 Pasuritë e paprekshme	23
6 Investimet në shoqëri	23
7 Investimet financiare	24
8 Stoqet	25
9 Të arkëtueshme tregtare dhe të tjera	25
10 Depozitat me afat	26
11 Paraja dhe ekuivalentet e parasë	26
12 Kapitali aksionar	26
13 Rezerva e transferit	26
14 Grantet e Shtyra	27
15 Huatë	28
16 Detyrimet tregtare dhe të tjera	29
17 Të ardhurat	30
18 Të ardhurat e tjera operative	30
19 Të ardhurat/Shpenzimet nga burimet e ripërtëritshme të energjisë	30
20 Të ardhurat tjera nga Grantet	30
21 Humbja e Energjisë	30
22 Shpenzimet e tjera operative	31
23 Shpenzimet e personelit	31
24 Riparimet dhe Mirëmbajtjet	32
25 Të ardhurat dhe shpenzimet financiare	32
26 Shpenzimet e tatimit mbi fitimin	32
27 Instrumente Financiare sipas kategorive	33
28 Matja e vlerës së drejtë	33
29 Informacion mbi rreziqet financiare	35
30 Menaxhimi i riskut kapital	37
31 Palët e lidhura	38
32 Zotimet dhe kontingjencat	39
33 Ngjarjet pas datës raportuese	39

SHËNIME PËR VITIN QË PËRFUNDON MË 31 DHJETOR 2024

1 INFORMATA TË PËRGJITHSHME

Operator Sistemit Transmisioni dhe Tregut (këtu e tutje "Kompania" ose "KOSTT Sh.A") u themelua si një entitet i pavarur më 23 dhjetor 2005 nga transformimi i Korporata Energjetike e Kosovës ("KEK") dhe u regjistrua si një kompani aksionare Rregullorja e UNMIK-ut Nr. 2001/6 e datës 8 Shkurt 2001 mbi Organizatat e Biznesit ("Rregullorja") me numrin e regjistrimit të biznesit 70325350. Kompania filloi punën e saj në mënyrë të pavarur nga 1 korriku 2006 sipas marrëveshjes midis KEK Sh.A. dhe KOSTT Sh.A. në lidhje me marrëdhënien kalimtare, tregtare dhe operacionale midis KEK SH.A dhe KOSTT SH.A mbi transferimin e përgjegjësisë për operacionet dhe mirëmbajtjen e Rrjetit të Transmetimit të KOSTT SH.A. Adresa e zyrës së regjistruar të Kompanisë është "Ndërtesa e Transmisionit dhe Dispečimit, Isa Boletini Nr. 39, 10000, Prishtinë, Republika e Kosovës. Kosova shpalli pavarësinë e saj më 17 shkurt 2008. Në përputhje me Ligjin Nr. 03 / L-087 të datës 13 Qershor 2008 mbi "Ligjin për Ndërmarrjet Publike", Sistemi i Transmisionit dhe Operatori i Tregut SH.A. është pronë e Republikës së Kosovës.

Pas përzgjedhjes së Kryesuesit dhe Drejtoreve të Bordit të Drejtoreve në Dhjetor të vitit 2024 janë bërë përditësimet e nevojshme në Statutin e Kompanisë.

Aktivitetet kryesore të Kompanisë janë menaxhimi dhe funksionimi i sistemit të transmisionit të energjisë elektrike në Kosovë dhe janë përgjegjës për transmetimin e energjisë elektrike në rrjetet kryesore elektrike të tensionit të lartë. Si një operator i tregut Kompania është gjithashtu përgjegjëse për organizimin dhe administrimin e tregtisë në energji elektrike. .

Me vendimin e Qeverisë së Republikës së Kosovës nr.0//236 të datës 11.12.2024 KOSTT merr kompetencat e Operatorit të Energjisë së Ripërtëritshme (OER) .

Më 31 dhjetor 2024 Kompania ka 361 punonjës (2023: 345).

2 PËRMbledhje e politikave kontabël të rëndësishme

Politikat kryesore të kontabilitetit të miratuara gjatë përgatitjes së këtyre pasqyrave financiare janë dhënë më poshtë.

2.1 Baza e përgaditjes dhe deklarata e pajtueshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur mbi bazën e parimit të vijimësisë dhe në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF"), duke qenë standarde dhe interpretime të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ("BSNEK").

Pasqyrat financiare janë përgatitur duke përdorur bazat e matjes të specifikuar nga SNRF-të për secilin lloj të pasurisë, detyrimit, të ardhurave dhe shpenzimeve. Bazat e matjes janë përshkruar më plotësisht në politikat e kontabilitetit më poshtë.

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të kërkon përdorimin e vlerësimeve të caktuara kritike të kontabilitetit. Ai gjithashtu kërkon që menaxhmenti të ushtrojë gjykimin e tij në procesin e zbatimit të politikave të kontabilitetit të Kompanisë. Fushat që përfshijnë një shkallë më të lartë gjykimi ose kompleksiteti, ose fushat ku supozimet dhe vlerësimet janë të rëndësishme për pasqyrat financiare janë shpalosur në Shënimin 3: Gjykimi i rëndësishëm dhe burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit.

Pasqyrat financiare janë përgatitur për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2024 dhe 2023. Të dhënat aktuale dhe krahasuese të shprehura në këto pasqyra financiare shprehen në mijëra Euro, përveç nëse përcaktohet

ndryshe. Kur është e nevojshme, shifrat krahasuese janë riklasifikuar për t'u përshtatur me ndryshimet në prezantim për vitin.

Pasqyrat financiare paraqiten në Euro ("EUR"), e cila është monedha prezantuese dhe funksionale e Kompanisë.

2.2 PARIMI VIJIMËSISË

Gjatë vitit financiar aktual, Kompania ka raportuar një fitim prej 18,188 mijë euro krahasuar me një humbje prej 17,105 mijë euro në vitin paraprak. Gjatë vitit 2024, qeveria ka dhënë grante në vlerë prej 9,875 mijë euro, e cila mbuloi një pjesë të humbjeve të shkaktuara të energjisë në komunat veriore. Menaxhmenti e ka ngritur këtë çështje në Kuvendin e Kosovës dhe në Qeverinë e Kosovës dhe aktualisht është në pritje të një vendimi për kompenzimin e kostove të pa mbuluara për pjesën veriore të Kosovës.

Nga janari i vitit 2024 obligimin për furnizimin me energji për pjesën veriore të Kosovës e ka kompania Elektroserver dhe KOSTT është liruar nga ky obligim sipas vendimit të ZRrE.

Menaxhmenti po monitoron nga afër këta faktorë të mësipërm dhe do të vazhdojë të zbatojë masat e duhura për të zbutur ndikimin e tyre të mundshëm në operacionet dhe performancën financiare të Kompanisë.

Bazuar në performancën aktuale financiare të Kompanisë dhe veprimet e ndërmarra nga drejtimi për të ruajtur supozimin e vazhdimësisë, menaxhmenti beson se është e përshtatshme të përgatiten pasqyrat financiare mbi bazën e vijimësisë.

2.3 STANDARDET E REJA APO TË NDRYSHUARA KONTABËL DHE INTERPRETIMET E ADOPTUARA

a) Standardet, interpretimet dhe ndryshimet e reja të miratuara nga 1 janari 2024

Ndryshimet e mëposhtme të standardeve ekzistuese të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit të cilat janë efektive për periudhën raportuese:

- Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtëra dhe afatgjata (Amandamentet e SNK 1)
- Detyrimi i qirasë në një shitje dhe kthimi me qira (Ndryshimet në SNRF 16)
- Marrëveshjet financiare të furnizuesit (Ndryshimet në SNK 7 dhe SNRF 7)
- Detyrimet afatgjata me marrëveshje (Ndryshimet në SNK 1)

Ndryshimet dhe standardet e tjera të përmendura më sipër nuk kanë ndikim domethënës që aplikohen në Kompani.

b) Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale (vazhdim)

Ekzistojnë një numër standardesh, ndryshime në standarde dhe interpretime të cilat janë publikuar nga BSNK por ende nuk janë efektive për periudhën e raportimit dhe si të tilla nuk janë aplikuar akoma nga Kompania.

- Mungesa e shkëmbyeshmërisë (Ndryshimet në SNK 21)
- Ndryshime në Klasifikimin dhe Matjen e Instrumenteve Financiare (Ndryshime sipas SNRF 9 dhe 7)
- SNRF 18 "Prezantimi dhe shpalosja në pasqyrat financiare"
- SNRF 19 'Filiale pa Përgjegjësi Publike: Dhënia e informacioneve shpjeguese'

Kompania ka zgjedhur të mos miratojë këto standarde, rishikime dhe interpretime përpara datës së hyrjes në fuqi. Kompania parashikon që miratimi i këtyre standardeve, rishikimeve dhe interpretimeve nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare të Kompanisë në periudhën e aplikimit fillestar

2.4 NJOHJA E TË ARDHURAVE

E hyra nga shitja njihet në shumën që reflekton vlerësimin për të cilën kompania pritët të jetë e thirrur në shkëmbimin e të mirave apo shërbimeve të klientit. Për çdo kontratë me klient, kompania: identifikon kontratën me klientin; identifikon obligimet në kontratë; përcakton çmimin e transaksionit që merr në llogari vlerësimet e ndryshme dhe vlerën në kohë të parasë; alokon çmimin e transaksionit për detyrimet e veçanta në bazë të çmimit të shitjes së pavarur të çdo malli apo shërbimi që do të dërgohet, dhe njeh të hyrat kur ose secili obligim është përfunduar në një mënyrë që përshkruan transferin e mallrave ose shërbimeve të premtuara.

Vlerësimet e ndryshme brenda çmimit të transaksionit, nëse ka, reflektojnë koncesionet të siguruara të klientit siç janë zbritjet, rabatet dhe rimbursimet, çdo bonus potencial i arkëtueshëm nga klienti dhe çdo ngjarje tjetër kontingjente. Vlerësimet e tilla përcaktohen duke përdorur ose metodën e 'vlerës së pritur' ose metodën e 'vlerës më të mundshme për të ndodhur'. Matja e vlerësimeve të ndryshme i nënshtrohet një parimi kufizues prej ku shitja do të njihet vetëm deri në shkallën që është shumë e mundshme që një kthim domethënës në vlerën e grumbulluar të shitjes nuk do të ndodhë. Vlerësimi i kufizuar vazhdon derisa pasiguria e shoqëruar me vlerësimin e ndryshëm zgjidhet më pas. Shumat e pranuar që i nënshtrohen parimit të kufizuar njihen fillimisht si të hyra të shtyra në formë të një detyrimi të ndarë rimbursues.

Të ardhurat nga Sistemi i Transmisionit

Të ardhurat nga Sistemi i Transmisionit janë të ardhura nga tarifat për transmetimin e energjisë përmes rrjetit të transmisionit. Të ardhurat nga operatori i sistemit janë kryesisht të ardhura me Kompanin e Furnizimit me Energji Elektrike të Kosovës (KESCO). Tarifat e ngarkuara janë për shërbimet e mirëmbajtjes dhe zhvillimit të transmetimit të energjisë elektrike.

Të ardhurat nga Operatori i Sistemit

Të ardhurat nga Operatori i Sistemit janë të ardhurat nga tarifat të cilat gjenerohen për funksionimin e sistemit. Të ardhurat atje janë kryesisht nga Korporata Energjetike e Kosovës (KEK) dhe KESCO. Tarifat tarifohen për operacione efikase të rrjetit, përfshirë rrjetin ndërkombëtar.

Të ardhurat nga Operatori i Tregut

Të ardhurat nga Operatori i Tregut janë të ardhurat e gjeneruara nga funksionimi i tregut në përputhje me ligjin për energjinë dhe gjithashtu nga shërbimet nga administrimi i tregut të centralizuar të energjisë elektrike në Kosovë. Të hyrat përfshijnë gjithashtu shërbimet për balancimin e bilanceve jo-energjetike.

Të ardhurat nga Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë (BRE)

Ligji për Energjinë Elektrike LIGJI Nr. 05 / L - 085 ndër të tjera detyron Operatorin e Tregut për shitjen dhe blerjen e energjisë elektrike të prodhuar nga BRE. Në këtë kontekst, Zyra e Rregullatorit të Energjisë ka miratuar Rregulloren për Skemën e Mbështetjes, e cila përcakton që Gjeneruesit e BRE-ve të pranuar në Skemën e Mbështetjes ose nën Kornizën e Rregulluar kanë të drejtë të shesin gjenerimin e tyre të energjisë elektrike tek Operatori i Tregut, përmes Marrëveshjes së Blerjes së Energjisë

Interesi

E hyra nga interesi njihen kur interesi ndodh duke përdorur metodën e interesit efektiv. Kjo është një metodë e kalkulimit të kostos së amortizuar së një pasurie financiare dhe e alokimit të hyrave të interesit nëpër

periudhën relevante duke përdorur normën e interesit efektiv, normë e cila saktësisht zbret pranimet e keshit të parashikuara përmes pritshmërisë së pasurisë financiare për vlerën neto kontabël të pasurisë financiare.

Të ardhura të tjera

Të ardhurat e tjera njihen kur pranohen ose kur përcaktohet e drejta për të marrë pagesa.

2.5 SHPENZIMET OPERATIVE

Shpenzimet e operimit njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse gjatë përdorimit të shërbimit ose në datën e origjines.

2.6 HUMBJET E ENERGJISË

Humbja në transmisionin e energjisë njihet në kohën e ndodhjes dhe llogaritet në bazë mujore. Humbjet e energjisë elektrike në rrjetin e transmisionit paraqiten si një ndryshim midis energjisë elektrike të matur në hyrjen e rrjetit të transmisionit dhe energjisë së matur në daljen e rrjetit të transmisionit. Diferenca llogaritet në baza mujore. Bazuar në diferencën e matur, humbjet faturohen dhe kompania është përgjegjëse për kompensimin e shumave të faturuara.

2.7 KLASIFIKIMI AFATSHKURTËR DHE AFATGJATË

Pasuritë dhe detyrimet janë të paraqitura në pasqyrën e pozitës financiare duke u bazuar në klasifikimin afatshkurtë dhe afatgjatë. Një pasuri klasifikohet si afatshkurtë kur: ose pritët të realizohet prej saj ose qëllimi është për t'u shitur ose për t'u konsumuar në ciklin normal operativ; mbahet për qëllime primare të tregtimit; pritët të realizohet brenda 12 muajve pas periudhës raportuese; ose pasuria është kesh apo ekuivalent i keshit përveç nëse ndalohet për t'u këmbyer apo për t'u përdorur për kryerjen e një detyrimi për më së paku 12 muaj pas periudhës raportuese. Të gjitha pasuritë tjera klasifikohen si afatgjatë. Një detyrim klasifikohet si afatshkurtë kur: ose pritët të kryhet në ciklin normal operativ; mbahet për qëllime primare të tregtimit; pritët të kryhet brenda 12 muajve pas periudhës raportuese; ose nuk ka të drejtë të pakushtëzuar për ta shtyrë kryerjen e detyrimit për më së paku 12 muaj pas periudhës raportuese. Të gjitha detyrimet tjera klasifikohen si afatgjatë.

Tatimi i shtyrë si pasuri dhe detyrime gjithnjë klasifikohet si afatgjatë.

2.8 PRONA, IMPIANTET DHE PAJISJET

Zërat e ndërtesave, impianteve dhe paisjeve më 1 Janar 2006 janë rideklaruar me koston e konsideruar minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar, ndërsa zërat e ndërtesave pronave dhe paisjeve të blera pas 1 janarit 2006 deklarohen me kosto minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar, nëse ka.

Kostoja e konsideruar përfaqëson vlerat fillestare të pasurive të vlerësuara nga një konsulent i pavarur në kohën e shndërrimit nga një Korporatë në një Shoqëri Aksionare më 1 Janar 2005. Këto pasuri njihen si një kontribut transfer i pasurive nga KEK SH.A. në data e korporatës (Shënimi 13).

Shuma e mbajtur për secilin komponent të llogaritur për, si pasuri e ndarë nuk njihet kur zëvendësohet. Të gjitha rregullimet dhe mirëmbajtjet janë të ngarkuara me fitim apo humbje gjatë periudhës së raportimit në të cilën ata janë shkaktuar.

Rritja në vlerën kontabel që rrjedh nga rivlerësimi i pronave, impianteve dhe pajisjeve janë të regjistruara, neto nga taksat, në të hyra të tjera gjithëpërfshirëse dhe të rezervave të akumuluar të ekuitetit të aksionarëve. Deri në pikën ku rritja kthehet në rënie më parë e njohur si humbje ose fitim, rritja fillimisht është njohur si fitim

apo humbje. Rëniet që kthejnë rritjen e mëparshme të pasurisë të njëjtë njihen fillimisht në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse deri në pikën e shtesës së mbetur të atribueshme për pasurinë; të gjitha rëniet e tjera janë të ngarkuara në humbje ose fitim. Çdo vit, dallimi mes zhvlerësimit të bazuar në shumën kontabel të rivlerësuar të pasurisë të ngarkuar me fitim apo humbje dhe zhvlerësimit të bazuar në çmimin origjinal të pasurisë, neto nga tatimi, riklasifikohet nga shtesa e rivlerësimit të fitimit të shpërndarë të pronës, impianteve dhe pajisjeve. Vlera e mbetur dhe jeta e dobishme e pasurive rishikohen, dhe rregullohen nëse janë të përshtatshme, në fund të secilës periudhë të raportimit.

Shuma e mbajtur e një akti regjistrohet menjëherë tek shuma e rimarr nëse shuma e bartur e pasurisë është më e madhe se shuma e njehsuar e rimarrë.

Fitimet dhe humbjet në dispozicion janë të përcaktuara duke krahasuar procedura me shumën e bartur. Këto përfshihen në fitim apo humbje. Kur aktet e rivlerësuar shiten, është politikë e Kompanisë që çdo shumë të transferohet përfshirë edhe rezervat e tjera në lidhje me ato pasuri në mënyrë që të rikthehen fitimet. Zhvlerësimi njehsohet duke përdorur metodën e bazës lineare për të caktuar koston apo shumën e rivlerësuar, neton e vlerës së mbetur, përgjatë jetës së mbetur të dobishme ose, në rastin e kontratës së qirasë dhe disa impiante dhe pajisje me qira, kushti për qira më të shkurtë vlen si në vijim:

Lloji i pasurisë	Jetëgjatësia e dobishme
Ndërtesat dhe rrjeti i transmetimit	2-50 Vjet
Impiante dhe makineri	7-15 Vjet
Mobilje, orendi dhe pajisje	2-16 Vjet
Automjetet	5-10 Vjet

2.9 PASURITË E PAPREKSHME

Pasuritë e paprekshme të Kostt SH.A konsistojnë nga licenca dhe programe (softuerike) me jetëgjatësi të vlefshme të kufizuar. Në njohje fillestare, pasuritë e paprekshme të kërkuara veçmas maten me kosto. Kostoja e një pasurie të kërkuar veçmas përfshin çmimin e saj të blerjes, duke përfshirë këtu edhe detyrimet e importimit dhe taksa të blerjes që nuk rimburohen, pas zbritjes të tregtisë me ulje apo zbritje dhe çdo kosto drejtpërdrejt i atribueshëm të pasurisë të përgatitur për përdorimin e paraparë të tij.

Pas regjistrimit primar, pasuritë e paprekshme barten me kosto më të ulët nga amortizimi i grumbulluar dhe humbja nga dëmtimet. Amortizimi regjistrohet në bazë lineare për jetëgjatësinë e vlefshme të llogaritur.

Jetëgjatësia e vlefshme e llogaritur dhe metoda e amortizimit rishikohen në fund të secilës periudhë të raportimit me ndikimin e çfarëdo ndryshimin në vlerësim duke u llogaritur për, në baza të ardhshme. Jetëgjatësia e vlefshme në vijim janë aplikuar:

Lloji i pasurisë	Jetëgjatësia e dobishme
Softueri	5 Vite

Një pasuri e paprekshme çregjistrohet për arsye se është jashtë përdorimit, ose kur nuk priten përfitime të ardhshme ekonomike nga përdorimi apo asgjësimi i tij. Fitimet ose humbjet që rrjedhin nga mosnjohja e një pasuri jo-materiale njihen në fitim ose humbje kur pasuria çregjistrohet.

2.10 ZHVLERËSIMI I PASURIVE JO-FINANCIARE

Zhvlerësimi i pronës, impianteve, pajisjeve dhe mjeteve të paprekshme me jetë të caktuar të përdorimit
Vlera kontabël e këtyre pasurive ndryshon në çdo datë raportimi për shumën e zhvlerësimit dhe kur një aset është zhvlerësuar, njihet shpenzim përmes pasqyrës së fitimit ose humbjes në shumën e vlerësuar të rikuperueshme. Shuma e rikuperueshme është vlera më e lartë neto kontabël dhe vlera e tregut minus kostot e nxjerrjes jashtë përdorimit të pasurisë individuale ose njësisë gjeneruese të mjeteve monetare. Shuma e

rikuperueshme përcaktohet për një aset individual, përveç nëse pasuria nuk gjeneron rrjedha monetare të cilat janë kryesisht të pavarura nga ato të pasurive ose grupeve të tjera të pasurive. Në këtë rast, shuma e rikuperueshme përcaktohet për njësinë gjeneruese të mjeteve monetare të cilës i takon pasuria.

Vlera në përdorim është vlera e tanishme e vleresimit të ardhshëm të rrjedhës së parasë të pasurisë/njesisë. Vlerat e tanishme janë të llogaritura duke përdorur normat e zbritjes para tatimit që pasqyrojnë vlerën në kohë të parasë dhe rrezikun specifik të asaj pasurie/njesie dëmtimet e të cilës janë duke u llogaritur.

Humbjet nga zhvlerësimi për njësitë gjeneruese të mjeteve monetare alokohen së pari kundër emrit të mirë të njësisë dhe më pas pro rata midis aktiveve të tjera të njësisë. Rritjet e mëpasshme në shumën e rikuperueshme të shkaktuara nga ndryshimet në vlerësimet janë kredituar në fitim ose humbje në masën që ata e kthejnë zhvlerësimin.

2.11 INVESTIMET NË SHOQËRI DHE SIPËRMARRJE TË PËRBASHKËTA

Investimet në shoqëri dhe sipërmarrje të përbashkëta llogariten duke përdorur metodën ekuitetit. Vlera kontabël e investimit në shoqëri dhe sipërmarrje të përbashkëta rritet ose zvogëlohet për të njohur pjesën e Kompanisë në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse të shoqërisë dhe sipërmarrjeve të përbashkëta, rregulluar kur është e nevojshme për të siguruar qëndrueshmëri me politikat kontabël të Kompanisë.

Fitimet dhe humbjet e përealizuara në transaksionet midis Kompanisë dhe shoqërive dhe sipërmarrjeve të përbashkëta eliminohen në masën e interesit të Kompanisë në ato njësi ekonomike. Kur eliminohen humbjet e përealizuara, pasuria themelore testohet gjithashtu për zhvlerësim.

2.12 GRANTE QEVERTARE

Grantet qeveritare nuk njihen derisa të ketë siguri të arsyeshme se Kompania do të përmbushë kushtet që u bashkangjiten atyre granteve dhe se grantet do të merren.

Grantet qeveritare, kushti kryesor i të cilave është që Kompania duhet të blejë, ndërtojë ose përndryshe të përvetësojë pasurinë afatgjatë njihen si të ardhura të shtyra në pasqyrën e pozicionit financiar dhe transferohen në pasqyrën e fitimit ose humbjes mbi një bazë sistematike dhe racionale gjatë jetës së dobishme të pasurisë.

Grantet e tjera qeveritare njihen si të ardhura gjatë periudhave të nevojshme për t'i krahasuar ato me kostot për të cilat synojnë të kompensohen, mbi një bazë sistematike. Grantet qeveritare që janë të arkëtueshme si kompensim për shpenzimet ose humbjet e ndodhura tashmë ose me qëllim të dhënies së mbështetjes së menjëhershme financiare për Kompaninë pa ndonjë kosto të lidhur në të ardhmen njihen në fitim ose humbje në periudhën në të cilën ato bëhen të arkëtueshme.

2.13 INVENTARI

Inventari mbahet në pasqyrën e pozicionit financiar në koston më të ulët dhe vlerën neto të realizueshme. Kosto e inventarit përcaktohet duke përdorur metodën e mesatarës së ponderuar.

Shlyerja është bërë për njësitë e vjetërsuara dhe të dalura nga përdorimi, bazuar në përdorimin e pritshëm të tyre në të ardhmen dhe vlerës neto të realizueshme.

Vlera neto e realizueshme është çmimi i shitjes gjatë aktivitetit normal të biznesit pas llogaritjes së të gjitha shpenzimeve të mëtejshme të kompletimit dhe shitjes.

2.14 INSTRUMENTET FINANCIARE

Njohja dhe çregjistrimi

Pasuritë dhe detyrimet financiare njihen kur Kompania bëhet palë e dispozitave kontraktuale të instrumentit financiar.

Pasuritë financiare çregjistrohen kur skadojnë të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga pasuria financiare, ose atëherë kur bëhet transferimi i pasurive financiare dhe të gjitha rreziqeve dhe përfitimeve thelbësore. Një detyrim financiar çregjistrohet atëherë kur ai shuhet, shkarkohet, anulohet ose skadon.

Klasifikimi dhe matja fillestare e pasurive financiare

Përveç të arkëtueshmeve tregtare të cilat nuk përmbajnë në vete përbërës të konsiderueshëm financimi dhe maten me çmim të transaksionit në pajtueshmëri me SNRF 15, të gjitha pasuritë e tjera financiare fillimisht maten me vlerë të drejtë, të korrigjuar për kostot e transaksionit (aty ku është e zbatueshme).

Pasuritë financiare, më përjashtim të pasurive financiare të paracaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtëse, klasifikohen në kategoritë e mëposhtme:

- Pasuritë financiare me kosto të amortizuar.
- Pasuritë financiare me vlera të drejtë përmes fitimit ose humbjes (FVTPL).
- Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (FVOCI).

Në periudhat e paraqitura Kompania nuk ka asnjë aktiv financiar të kategorizuar si FVOCI dhe (FVTPL).

Klasifikimi përcaktohet nga të dyja:

- Modeli i biznesit së njësishë ekonomike në menaxhimin e pasurisë financiare.
- Karakteristikat e rrjedhës së parasë kontraktuale të pasurisë financiare.

Të gjitha të ardhurat dhe shpenzimet që lidhen me pasuritë financiare të cilat njihen në fitim ose humbje janë përfshirë brenda shpenzimeve financiare, të ardhurave financiare ose zërave të tjerë financiarë, me përjashtim të zhvlerësimit të të arkëtueshmeve tregtare, të cilat paraqiten brenda shpenzimeve të tjera.

Matja e mëpasshme e pasurive financiare

Pasuritë financiare me kosto të amortizuar

Pasuritë financiare maten me kosto të amortizuar atëherë kur ato plotësojnë kushtet e mëposhtme (dhe nuk janë të përcaktuara si FVTPL):

- ato janë të mbajtura brenda një modeli biznesor, qëllimi i së cilit është mbajtja e pasurive financiare dhe grumbullimi i flukseve monetare kontraktuale
- kushtet kontraktuale të pasurive financiare prodhojnë flukse të mjeteve monetare, pagesa e kryegjësë dhe interesit, të shumës kryesore të papaguar

Pas njohjes fillestare, këto pasuri maten me kosto të amortizuar përmes metodës efektive të interesit. Zbritja nuk aplikohet atëherë kur efekti i zbritjes është jo material. Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj, të arkëtueshmet tregtare dhe të tjera përfshihen tek instrumentet financiare dhe janë klasifikuar si kredi dhe llogari të arkëtueshme më 31 dhjetor 2024, pa ndonjë ndryshim në matje.

Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes (FVTPL)

Pasuritë financiare që janë mbajtur në një model të ndryshëm biznesi përveç "mbajtjes për të mbledhur" ose "mbajtje për të mbledhur dhe shitur", kategorizohen në vlerën e drejtë përmes fitimit dhe humbjes. Për më tepër, pavarësisht nga modeli i biznesit të pasurive financiare, për të cilat paratë e kontratës nuk janë vetëm pagesa të principalit dhe interesi llogariten në FVTPL. Të gjitha instrumentet financiare derivative hyjnë në këtë kategori, përveç atyre të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtës, për të cilat zbatohen kërkesat e kontabilitetit mbrojtës.

Pasuritë në këtë kategori maten me vlerën e drejtë - me fitimet ose humbjet e njohura në fitim ose humbje. Vlerat e drejta të pasurive financiare në këtë kategori përcaktohen duke iu referuar transaksioneve të tregut aktiv ose duke përdorur një teknikë vlerësimi kur nuk ekziston një treg aktiv.

Pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (FVOCI)

Llogaritë e Kompanisë përfshijnë pasuritë financiare të FVOCI atëherë kur ato plotësojnë kushtet e mëposhtme:

- ato mbahen në një model biznesi, objektivi i të cilit është "mbajtja për të mbledhur" e flukseve monetare shoqëruese dhe shitja e tyre si dhe
- kushtet kontraktuale të këtyre pasurive financiare krijojnë flukse të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa e kryegjësë dhe interesit të shumës kryesore të papaguar.

Çdo fitim ose humbje e njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse (ATGJ) do riklasifikohet pas mosnjohjes së pasurisë.

Zhvlerësimi i pasurive financiare

Kërkesat për zhvlerësim të SNRF 9 vënë më tepër në përdorim informacionet e së ardhshmes me qëllim të njohjes së humbjeve të pritura të kreditit - 'modelin e humbjes së pritur të kreditit (HPK)'. Kompania merr në konsideratë një gamë më të gjerë informacionesh, me rastin e vlerësimit të rrezikut të kredisë dhe matjes së humbjeve të pritura të kreditit, përfshirë ngjarjet e kaluara, kushtet e tanishme, parashikimet e arsyeshme dhe të mbështetshme që kanë ndikim në arkëtueshmërinë e pritshme të flukseve monetare të ardhshme të instrumentit.

Në zbatimin e kësaj qasjeje progresive, dallimi midis tyre bëhet si vijon:

- instrumentet financiare që nuk kanë pësuar përkeqësim të dukshëm të cilësisë së kredisë nisur që nga njohja fillestare, ose ato me rrezik të ulët të kredisë ('Faza 1') dhe
- instrumentet financiare që cilësinë e kredisë e kanë përkeqësuar dukshëm që nga njohja fillestare dhe rreziku i kredisë të së cilave është jo i ulët ('Faza 2').
- 'Faza 3' mbulon pasuritë financiare të cilat posedojnë dëshmi objektive të zhvlerësimit të tyre, në datën e raportimit.
- Humbjet e pritshme të kredisë 12-mujore njihen për Fazën 1 ndërsa 'humbjet e pritshme gjatë gjithë jetës' njihen për Fazën 2 dhe 3. Matja e humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohet nga një vlerësim i ponderuar me probabilitetin e humbjeve të kredisë gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar.

Të arkëtueshmet tregtare dhe të tjera

Kompania vë në përdorim një qasje të thjeshtuar në kontabilizimin e të arkëtueshmeve tregtare dhe të tjera, dhe regjistron lejimet për humbjet si jetëgjatësia e humbjeve të pritura të lejimeve për të arkëtueshmet. Këto janë mangësitë e pritura tek flukset e mjeteve monetare kontraktuale, marrë në konsideratë potencialin e mosplotësimit në çdo moment përgjatë ciklit jetësor të instrumentit financiar. Kompania përdor përvojën e saj, treguesit e jashtëm dhe informacionet progresive për llogaritjen e humbjeve të pritura të klejimeve për llogaritë e arkëtueshme duke përdorur matricën e provizionit. Kompania vlerëson zhvlerësimin e të arkëtueshmeve tregtare të saj në baza kolektive, meqë ato kanë karakteristika të përbashkëta të rrezikut të kredisë, të cilat janë të grupuara në bazën e ditëve të kaluara. Referojuni Shënimit të Rrezikut të Kredisë për një analizë të detajuar të asaj se si aplikohen kërkesat e zhvlerësimit të SNRF 9.

Klasifikimi dhe matja e detyrimeve financiare

Detyrimet financiare të Kompanisë përfshijnë detyrimet tregtare dhe të pagueshmet të tjera, në datat e raportimit.

Detyrimet financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë dhe, atëherë kur është e zbatueshme, përshtaten për kostot e transaksionit, përveç nëse detyrimi financiar është paracaktuar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes nga Kompania.

Më pastaj, detyrimet financiare maten me kosto të amortizuar përmes metodës së interesit efektiv, përveç derivativave dhe detyrimeve financiare të përcaktuara në FVTPL, të cilat mbahen më pas me vlerën e drejtë me

fitime ose humbje të njohura në fitim ose humbje (përveç instrumenteve financiare derivative të cilat janë të paracaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtëse).

Të gjitha pagesat e ndërlidhura me interes, dhe, atëherë kur është e zbatueshme, ndryshimet në vlerën e drejtë të një instrumenti të cilat raportohen në fitim ose humbje përfshihen tek kostot financiare ose tek të ardhurat financiare.

2.15 TË ARKËTUESHMET TREGTARE DHE TË TJERA

Të arkëtueshmet tregtare fillimisht njihen me vlerë të drejtë dhe më pas maten me kosto të amortizuar përmes metodës së interesit efektiv, duke zbritur çdo kompensim për humbjet e pritura të kredisë. Të arkëtueshmet tregtare në përgjithësi kanë afatin e shlyerjes brenda 30 deri 90 ditë.

Për matjen e humbjeve të pritur të kredisë, Kompania ka zbatuar qasjen e thjeshtuar, e cila bën kompensimin e humbjeve të pritshme të kredisë përgjatë gjithë jetëgjatësisë së saj. Për të matur humbjet e pritura të kredisë, të arkëtueshmet tregtare janë grupuar në bazë të ditëve të vonuara.

Të arkëtueshmet e tjera njihen me kosto të amortizuar, duke zbritur çdo kompensim për humbjet e pritura të kredisë.

2.16 PARAJA DHE EKVIVALENTËT E SAJ

Vetëm për qëllime të pasqyrës së rrjedhës së parasë, paraja dhe ekuivalentet e parasë përfshijnë para të gatshme, dhe paranë të mbajtur në një llogari aktuale në ndonjë institucion financiar. Mbitërheqjet bankare janë të paraqitura tek huamarrjet në detyrimet afatshkurtra në pasqyrën e pozicionit financiar.

2.17 KOSTOT E HUAMARRJES

Kostot e huamarrjes kryesisht përbëhen nga interesi për huazimet e Kompanisë. Kostot e huamarrjes që lidhet drejtpërdrejt me blerjen, ndërtimin ose prodhimin e një pasurie të kualifikuar janë kapitalizuar gjatë periudhës kohore që është e nevojshme për të përfunduar dhe përgatitur pasurinë për qëllim përdorimi ose shitjeje. Kostot e tjera të huamarrjes janë shpenzuar në periudhën në të cilën ato janë kryer dhe raportuar si "kostot e financave".

2.18 TË PAGUESHMET TREGTARE DHE TË TJERA

Këto shuma përfaqësojnë detyrimet e papaguara për mallrat dhe shërbimet e ofruara ndaj Kompanisë para fundit të vitit financiar. Për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër, ato maten me kosto të amortizuar dhe nuk zbriten. Shumat janë të pasigurta dhe zakonisht paguhen brenda 30 ditëve që nga njohja a tyre.

2.19 DETYRIMET KONTRAKTUALE

Detyrimet e kontratës përfaqësojnë detyrimin e kompanisë për të transferuar mallra ose shërbime tek një klient dhe njihen atëherë kur një klient paguan konsideratën, ose atëherë kur Kompania bën njohjen e një të arkëtueshme me qëllim që të pasqyrojë të drejtën e pakushtëzuar të saj për shqyrtim (cilado që ndodh më parë) para se Kompania të ketë transferuar mallrat ose shërbimeve ndaj klientit.

2.20 TRANSAKSIONET NË VALUTË TË HUAJA

Pasuritë dhe detyrimet të valutës monetare të huaj përkthehen në monedhën funksionale të njësisë ekonomike duke përdorur kursin e këmbimit në datën e raportimit. Fitimet dhe humbjet që rrjedhin nga ndryshimet në kurset e këmbimit pas datës së transaksionit njihen në fitim ose humbje (përveç kur klasifikohet në të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse si rrjedhë e parasë nga instrumenti mbrojtës). Pasuritë dhe detyrimet jo-monetare që janë matur sipas kostos historike në një monedhë të huaj përkthehen me kursin e këmbimit në

datën e transaksionit. Artikujt jo-monetarë që maten me vlerën e drejtë në monedhë të huaj (p.sh. Instrumentet e kapitalit në dispozicion për shitje) përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit në datën kur vlera e drejtë përcaktohet.

2.21 PERFITIMET PENSIONALE

Kompania nuk jep asnjë provizion dhe nuk ka asnjë detyrim për pensionet e punonjësve për sa i përket kontributeve të paguara në planin e pensionit të detyrueshëm, Fondi i Kursimeve Pensionale të Kosovës (Trust).

2.22 TATIMI NË FITIM

Tatimi është kalkuluar në pasqyrat financiare në përputhshmëri me ligjin aktual në fuqi të Kosovës mbi tatimet, Ligji nr. 06/L-105 "Tatimi në të Ardhura të Korporatave" në zbatim prej 5 Gusht 2019. Norma e tatimit mbi të ardhurat e tatueshme të korporatave është 10%. Tatimi aktual llogaritet në bazë të pritshmërisë së fitimit të tatueshëm për vitin duke përdorur normat tatimore në fuqi në datën e pasqyrës së pozicionit financiar. Fitimi i tatueshëm ndryshon nga fitimi kontabël ose për shkak se disa të ardhura dhe shpenzime nuk janë të tatueshme ose të zbritshme, ose për shkak se në kohën kur janë të tatueshme ose të zbritshme dallon trajtimi sipas tatimeve dhe kontabilitetit.

Shpenzimi i tatimit për periudhën përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë. Tatimi njihet në fitim ose humbje, përveç nëse ajo lind nga transaksione ose ngjarje që janë njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, ose direkt në ekuitet. Në këtë rast, tatimi njihet në të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse ose direkt, respektivisht në ekuitet. Kur tatimi rrjedh nga kontabilizimi fillestar për një kombinim biznesi, ai është përfshirë në kontabilitet për kombinimin e biznesit. Tatimet përveç tatimit mbi të ardhurat regjistrohen brenda shpenzimeve operative.

Tatimi i shtyrë njihet në diferencat midis vlerës së bartur të pasurive dhe detyrimeve në pasqyrat financiare dhe bazës tatimore përkatëse të përdorura në llogaritjen e fitimit të tatueshëm dhe kontabilizohen duke përdorur metodën e obligimeve të bilancit. Detyrimet tatimore të shtyra njihen në përgjithësi për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme dhe pasuritë tatimore të shtyra njihen në masën që është e mundur që fitimet e tatueshme do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren diferencat e përkohshme të zbritshme.

Vlera kontabël e pasurive tatimore të shtyra rishikohet në çdo datë të pasqyrës së pozicionit financiar dhe reduktohen deri në masën që nuk është më e mundur që fitimi i tatueshëm i mjaftueshëm do të jetë në dispozicion për të lejuar të gjithë ose një pjesë të pasurisë që të mbulohet.

Tatimi i shtyrë është llogaritur duke përdorur normën tatimore që pritët të aplikohen në periudhën kur shlyhet detyrimi ose pasuria e realizuar. Tatimi i shtyrë ngarkohet apo kreditohet në fitim ose humbje, përveç kur ka të bëjë me artikujt të ngarkuar ose kredituar direkt në ekuitet, ku tatimi i shtyrë gjithashtu ballafaqohet me ekuitet. Pasuritë dhe detyrimet e shtyra tatimore kompensohen kur ekziston një e drejtë ligjore për të kompensuar pasuritë tatimore aktuale kundrejt pasiveve tatimore aktuale dhe kur ato lidhen me tatimet mbi të ardhurat e mbledhura nga i njëjti organ tatimor dhe kompania ka për qëllim për të zgjidhur pasuritë e saj aktuale tatimore dhe detyrimet në një baza neto.

2.23 TATIMI MBI VLERËN E SHTUAR

Të ardhurat, shpenzimet njihen neto nga shuma e tatimit mbi vlerën e shtuar, përveç kur tatimi mbi vlerën e shtuar nga blerja e pasurive ose shërbimeve nuk është e rimbursueshme nga organet tatimore, në të cilin rast vlera e shtuar është e njohur si pjesë e shpenzimeve për blerje ose si pjesë e kostos sipas rastit; dhe

Shuma neto e TVSH e cila është e rikuperueshme, ose që duhet paguar te autoritetet tatimore është përfshirë si pjesë e arkëtueshme ose detyrimeve në pasqyrën e pozicionit financiar.

2.24 PROVIZIONET

Një provizion njihet kur Kompania ka një obligim aktual si rezultat i ngjarjeve në të kaluarën, dhe është e mundur se një rrjedhje e përfitimeve ekonomike do të kërkohej për të shlyer obligimin, dhe mund të bëhet një vlerësim i besueshëm i shumës së obligimeve. Provizionet rishikohen për secilën pasqyrë në datën e pasqyrës së pozicionit financiar dhe rregullohen për të paraqitur parashikimin më të mirë. Kur efekti kohor i vlerës së parave është material, shuma e provizionit është vlera aktuale e shpenzimeve që pritet të kërkohej për të shlyer obligimin.

2.25 EKUITETI

Instrumentet e ekuitetit janë kontratat që i japin një interes të mbetur në pasuritë neto të Kompanisë. Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Instrumentet e ekuitetit njihen në shumën e të ardhurave neto të marra të kostove drejtpërdrejt të atribueshme për transaksion. Për aq kohë sa këto të ardhura tejkalojnë vlerën nominale të aksioneve të emetuara ato kreditohen në një llogarinë e premisë së aksioneve.

Kapitali aksionar

Kapitali aksionar përbëhet nga vlera e drejtë monetare e kontributeve nga aksionarët.

Fitimet e mbajtura

Fitimet e mbajtura përbëhen nga fitimi i pashpërndarë nga periudha aktuale dhe ato të kaluara.

Rivlerësimi i rezervave

Rivlerësimi i rezervave - përfshin fitimet dhe humbjet nga rivlerësimi i pasurive, impianteve dhe pajisjeve.

Shpërndarje dividendë

Dividendët njihen si detyrime, kur ato deklarohen (d.m.th. dividendët janë të autorizuar siç duhet dhe nuk janë më në diskrecionin e njësisë ekonomike). Në mënyrë tipike, dividendët njihen si detyrime në periudhën në të cilën shpërndarja e tyre është aprovuar në mbledhjen e aksionarëve. Dividendët e ndërmjetëm njihen kur paguhen.

2.26 ZOTIMET DHE KONTIGJENCAT

Detyrimet kontingjente nuk janë njohur në pasqyrat financiare. Ato janë shpalosur përveç nëse një rrjedhje e mundshme e burimeve që materializojnë përfitimet ekonomike është e largët. Pasuritë kontingjente nuk janë njohur në pasqyrat financiare por është shpalosur kur një rrjedhje e beneficioneve ekonomike është e mundshme. Shuma e humbjes kontingjente është njohur si provizion nëse ka gjasa që ngjarjet në të ardhmen do ta konfirmojnë atë, detyrimin e pësuar në datën e pozicionit financiar dhe një vlerësim i besueshëm i shumës së humbjes së rezultuar të mund të bëhet.

2.27 TRANSAKSIONET ME PALËT E NDËRLIDHURA

Palët e lidhura përbëhen nga aksionarët dhe drejtorët e Kompanisë, bashkë me njësitë që ata kontrollojnë, të cilët mund të ushtrojnë ndikim të rëndësishëm mbi operacionet dhe menaxhimin e kompanisë. Duke marrë parasysh çdo marrëdhënie ndërmjet palëve të lidhura, vëmendja është drejtuar në thelbin e marrëveshjes dhe jo thjesht formës ligjore.

2.28 NGJARJET PAS DATËS RAPORTUESE

Ngjarjet mëpasshme që ofrojnë informacion shtesë në lidhje me pozicionin e Kompanisë, në datën e pasqyrës së pozicionit financiar (ngjarjet rregulluese) reflektohen në pasqyrat financiare. Ngjarjet pas periudhës raportuese që nuk janë ngjarje rregulluese shpalosen në shënime nëse janë materiale.

3 GJYKIME TË RËNDËSISHME DHE BURIME KYQE TË VLERËSIMIT TË PASIGURISË

Në zbatimin e politikave të kontabilitetit të Kompanisë, të cilat janë përshkruar në Shënimin 2 të këtyre pasqyrave financiare, nga menaxhmenti kërkohet të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime mbi vlerat bartëse të pasurive dhe detyrimeve që nuk janë lehtë të dukshme nga burimet tjera. Vlerësimet dhe supozimet e ndërlidhura janë bazuar në eksperiencën historike dhe faktorë të tjerë që janë konsideruar të jenë relevantë. Rezultatet e tanishme mund të ndryshojnë nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet themelore rishikohen në bazë të vazhdueshme. Rishikimet ndaj vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet nëse ai ndikon vetëm atë periudhë, ose në periudhën e rishikimit dhe periudhat e ardhshme nëse rishikimi ndikon periudhat aktuale dhe të ardhshme.

Burimet kryesore të pasigurisë në vlerësim

Vlerësimi i vlerës së drejtë të pronës, impianteve dhe pajisjeve

Siç përshkruhet në Shënimin 2.8 më lart, Kompania rishikon jetën e dobishme të vlerësuar të pronës, impianteve dhe pajisjeve në fund të çdo periudhe raportuese. Çdo ndryshim në përdorimin e vazhdueshëm të pronave ose ndonjë faktor tjetër mund të ndikojë në jetën e dobishme të pasurive dhe si rrjedhojë mund të ndryshojë ndjeshëm vlerën kontabël të këtyre pasurive.

Zhvlerësimi i pasurive jo-financiare

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në shumën për të cilën vlera bartëse e pasurisë ose njësisë gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon shumën e rikuperueshme. Gjatë përcaktimit të shumës së rikuperueshme, Menaxhmenti vlerëson çmimet e pritshme dhe rrjedhën e parasë nga secila njësi gjeneruese të parasë dhe përcakton një normë të interesit të përshtatshme gjatë llogaritjes së vlerës aktuale të rrjedhës së parasë.

Inventari

Inventari vlerësohet me koston më të ulët dhe vlerën neto të realizueshme. Kostoja e stoqeve njehësohet ndaj vlerës së llogaritur të realizueshme kur kostoja e saj nuk është më e rikuperueshme, si në rastet kur stoqet janë të dëmtuar apo vjetërsohet pjesërisht apo plotësisht ose çmimet e tyre të shitjes kanë rënë. Në çdo rast, vlera e realizueshme paraqet vlerësimin më të mirë të shumës së rikuperueshme, e cila bazohet në dëshminë më të besueshme të disponueshme në datën e raportimit, dhe në thelb përfshin vlerësime në lidhje me vlerën e pritshme të realizueshme në të ardhmen. Standardet për përcaktimin e shumës të njehësuar për vlerën e realizueshme neto përfshin analizën e maturimit, vlerësimin teknik, dhe ngjarjet pasuese. Në përgjithësi, një proces i tillë i vlerësimit kërkon gjykim të rëndësishëm dhe mund të ndikojë materialisht në vlerën e bartur të inventarit në datën e raportimit.

Lejimi për humbjet e pritshme kreditore

Lejimi për vlerësimin e humbjeve të pritshme kreditore kërkon një shkallë vlerësimi dhe gjykimi. Ai bazohet në humbjen e pritur kreditore përgjatë gjithë jetëgjatësisë së kreditit, grupuar në bazë të ditëve të vonuara dhe bën supozime për të alokuar një normë të përgjithshme të pritur të humbjes së kredisë për secilin grup. Këto supozime përfshijnë përvojën e fundit të shitjeve dhe normat historike të grumbullimit.

4 PRONA, IMPIANTET DHE PAJISJET

	Toka	Ndërtesat dhe rrjeti i transmisionit	Impiantet dhe makineria	Automjet, mobilje dhe pajisje të tjera	Puna në Progres	Gjithsej
Kosto/Kostot e konsideruara						
Me 01 JANAR 2023	5,109	116,692	154,716	8,822	3,405	288,744
Shtesat për vitin	123	71	52	146	3,766	4,158
Transferet nga puna në progres		14		44	(58)	-
Heqjet nga përdorimi			(26)			(26)
Transferimet në inventar						
Me 31 DHJETOR 2023	5,232	116,777	154,742	9,012	7,113	292,876
Me 01 JANAR 2024	5,232	116,777	154,742	9,012	7,113	292,876
Shtesat për vitin	1,261	4,972	1,004	90	3,218	10,544
Transferet nga Puna në progres		437	3,695	435	(4,572)	-
Heqjet nga përdorimi			(50)	(1)		(51)
Transferimet në inventar					(80)	(80)
Me 31 DHJETOR 2024	6,493	122,186	159,391	9,536	5,679	303,290
ZHVLERËSIMI I AKUMULUAR						
Me 01 JANAR 2023		(48,758)	(98,820)	(8,266)		(155,844)
Zhvlerësimi për vitin		(4,860)	(9,577)	(211)		(14,648)
Me 31 DHJETOR 2023	-	(53,618)	(108,397)	(8,477)	-	(170,492)
Me 01 JANAR 2024	-	(53,618)	(108,397)	(8,477)	-	(170,492)
Zhvlerësimi për vitin	-	(5,028)	(7,882)	(249)		(13,159)
Me 31 DHJETOR 2024	-	(58,646)	(116,279)	(8,726)	-	(183,651)
VLERA NETO KONTABËL						
Më 31 DHJETOR 2023	5,232	63,159	46,345	535	7,113	122,385
Më 31 DHJETOR 2024	6,493	63,540	43,112	810	5,679	119,634

Shtesat dhe grantet në lidhje me asetet

Gjatë vitit që përfundoi më 31 dhjetor 2024 Kompania ka pranuar në formë granti nga SOW-i asete në vlerë prej 6,117 mijë euro.

Shpenzimet e zhvlerësimit që i referohet këtyre pasurive për vitin 2024 janë vlerën prej 4,943 mijë euro (2023: 6,291 mijë euro) lirohet nga të ardhurat e shtyra dhe njihet si e ardhur nga granti në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (shih shënimin 14 dhe 20).

Shlyerjet

Që nga 31 dhjetor 2024, bazuar në numërimin fizik vjetor të kryer në pronat, objektet dhe pajisjet, Kompania ka fshirë nga përdorimi pasuritë me vlerën kontabël bruto prej 55 mijë euro (2023: 26 mijë euro).

Prona, impiantet dhe pajisjet e lëna pengë

Me 31 dhjetor 2024 dhe 2023, nuk ka asnjë pronë, impiant dhe pajisje të lëna pengë. Të gjitha pasuritë përdoren për aktivitetet operative të Kompanisë.

5 PASURITË E PAPREKSHME

	Shuma EUR'000
Kosto	
MË 01 JANAR 2023	4,519
Shtesat për vitin	37
MË 31 DHJETOR 2023	4,556
MË 01 JANAR 2024	4,556
Shtesat për vitin	23
Transferet nga puna në progres	5
Heqja nga përdorimi	(4)
MË 31 DHJETOR 2024	4,581
AMORTIZIMI I AKUMULUAR	
MË 01 JANAR 2023	(4,112)
Shpenzimet e amortizimit për vitin	(169)
MË 31 DHJETOR 2023	(4,281)
MË 01 JANAR 2024	(4,281)
Shpenzimet e amortizimit për vitin	(178)
MË 31 DHJETOR 2024	(4,459)
VLERA NETO KONTABËL	
MË 31 DHJETOR 2023	275
MË 31 DHJETOR 2024	122

6 INVESTIMET NË SHOQËRI

Më 5 tetor 2020, Kompania dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST) kanë nënshkruar marrëveshjen për krijimin e Bursës Shqiptare të Energjisë - ALPEX. Procesi i krijimit të ALPEX filloi në Mars 2020 kur qeveria shqiptare nisi një tender për kompanitë e interesuara për t'u bërë aksionerë. Ajo u pezullua për shkak të pandemisë COVID-19 në Prill, dhe në fund të Qershorit u përzgjedhën aksionarët. Kompania zotëron 42,75% ndërsa administratori i OST Shqipëri zotëron 57,25%. Investimi në ALPEX llogaritet duke përdorur metodën e ekuitetit. Më 31 dhjetor 2024, investimi në shoqëri arriti në 229 mijë euro (2023: 362 mijë euro).

Llogaritja e vlerës kontabël të investimit dhe ndryshimet gjatë vitit

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Pasuritë afatgjata	100	112
Pasuritë afatshkurtër	12,488	7,414
	12,588	7,526
Detyrimet afatgjata	-	-
Detyrimet afatshkurtër	12,053	6,678
	12,053	6,678
Neto asetet	535	847
	2024 EUR '000	2023 EUR '000

Te ardhurat	2,840	448
Shpenzimet	(3,222)	(1,181)
Humbja neto për vitin	(382)	(734)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-
Humbja neto dhe të ardhurat totale gjithëpërfshirëse për vitin	(382)	(734)

Llogaritja e vlerës kontabël të investimit dhe ndryshimet gjatë vitit

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Pasuritë neto të shoqërisë	535	847
Proporcioni i interesit të pronësisë së Kompanisë në ALPEX	42.75%	42.75%
Vlera Kontabel e investimeve në shoqëri	229	362
Minus: Konsiderata e transferuar	(362)	(617)
Pjesa e akumuluar në fitim dhe humbje në shoqëri	(133)	(255)
Pjesa në fitim dhe humbje në shoqëri për vitin	(133)	(255)

Për fundin e vitit 2024 Kompania ka njohur pjesën e humbjes në shoqëri në vlerë prej 133 mijë euro dhe kjo shumë ka ulur vlerën kontabël të investimit në shoqëri.

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Më 1 Janar	362	617
Konsideratat e dhëna	-	-
Dividentet e pranuar	-	-
Pjesa e fitimit dhe humbjes në shoqëri	(133)	(255)
Më 31 Dhjetor	229	362

7 INVESTIMET FINANCIARE

Më 4 korrik 2012 një kompani u themelua dhe u regjistrua si Kompania Projektuese Ekipore me Përgjegjësi të Kufizuar me përgjegjësi për krijimin e një Zyre të Koordinuar të Ankandit në Evropën Juglindore d.o.o, me vendndodhje në Podgorica (CAO SEE). Është themeluar nga TEL (Rumania), Eles (Slloveni), HEP OST (Kroaci), BIH ISO (Bosnjë dhe Hercegovinë), MEPSO (Maqedoni), OST (Shqipëri), HTSO (Greqi), TEIAS (Turqi) dhe KOSTT (Kosovë). Këto kompani kanë kontribuar me 30% në kapitalin aksionar të këtij entiteti, ndërsa 70% në kapitalin aksionar kanë kontribuar institucionet ndërkombëtare të financimit (BERZH, KfW dhe USAID)

Kompania ka investuar një shumë prej 28 mijë EUR në kapitalin aksionar të CAO SEE me 4 korrik 2012 që përfaqëson 1% të aksioneve. Gjatë vitit 2014 kapitali aksioner i CAO SEE është dyfishuar dhe kështu ka kontribuar në rritjen e kapitalit në vlerë prej 40 mijë EUR. Përqindja e zotërimit të KOSTT në 31 dhjetor 2024 ishte 1% (31 dhjetor 2023: 1%).

8 STOQET

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Pjesë rezervë	4,025	3,825
Materialet dhe të shpenzueshmet	963	936
Të tjera	132	129
Karburant dhe lubrifikantë	12	21
	5,132	4,910
Minus: Provizionit për zhvlerësim	(316)	(316)
	4,816	4,595

9 TË ARKËTUESHMET TREGTARE DHE TË TJERA

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Të arkëtueshmet tregtare		
Debitorët tregtarë	35,727	35,559
Minus: Provizionit për zhvlerësim	(559)	(736)
	35,168	34,823
Huadhëniet dhe parapagimet		
Parapagimet ndaj furnitorëve	485	545
	485	545
	35,653	35,369
Të arkëtueshmet e tjera		
Të arkëtueshmet për jobalancat	21,185	22,995
TVSH e arkëtueshme	-	-
Avanset për punëtorët	38	148
Të arkëtueshme tjera	2,390	2,784
	23,613	25,927
GJITHSEJ TË ARKËTUESHME TREGTARE DHE TË TJERA	59,266	61,296

Lëvizja në provizionimin e llogarive të arkëtueshme është si më poshtë:

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Gjendja fillestare me 1 Janar	736	3,012
Shpenzimi për vitin	-	-
Lirimi i provizionimit	(177)	(2,276)
Gjendja përfundimtare më 31 dhjetor	559	736

Të arkëtueshmet për jobalancat

* Bazuar në Ligjin për energji elektrike, duke filluar nga viti 2017, Kompania hyri dhe u bë përgjegjëse për balancimin e sistemit të sapo strukturuar të energjisë elektrike të Kosovës në përputhje me Kodin e rrjetit të transmissioinit dhe rregullatorit të tregut. Si rezultat i kësaj, të arkëtueshmet dhe detyrimet përkatëse për zhbancim njihen në regjistrat kontabël në pasqyrat financiare të Kompanisë (shih gjithashtu Shënimin 16).

10 DEPOZITAT ME AFAT

	2024	2023
	EUR'000	EUR'000
Depozitat me afat në bankat lokale	-	-
Depozita në para në bankat ndërkombëtare	2,400	4,800
Interesi i përlogaritur	-	-
GJITHSEJ DEPOZITAT ME AFAT	2,400	4,800

Më 31 dhjetor 2024 depozita në shumën prej 2,400 dhe 2023 depozitat në shumën prej 4,800 mijë Euro janë lënë peng si kolateral për huazimet ndaj KFW.

11 PARAJA DHE EKUVALENTËT E PARASË

	2024	2023
	EUR'000	EUR'000
Kolaterali për tregtim në ALPEX	500	0
Paraja në bankë	32,920	26,747
TOTALI I PARASË DHE EKUVALENTËVE TË PARASË	33,420	26,747

12 KAPITALI AKSIONAR

	2024	2023		
	Shuma në EUR'000	% e interesit të ekuitetit	Shuma në EUR'000	% e interesit të ekuitetit
Kuvendi i Kosovës	25	100%	25	100%
	25	100%	25	100%

Kapitali aksionar përbëhet nga 25 mijë aksione të zakonshme me një vlerë nominale prej 1 EUR secili. Pronar i KOSTT Sh.A është Kuvendi i Republikës së Kosovës, që zotëron 100% të kapitalit të zakonshëm të Shoqërisë më 31 dhjetor 2024 (31 dhjetor 2023: 100%)

13 REZERVA E TRANSFERIT

Rezervat e transferit, konsiston në rritjen e kapitalit aksionar në vlerë prej 53,377 mijë EUR që ishte një kontribut jo-monetar përmes transferimit të aseteve nga KEK SH.A. tek Kompania në datën e inkorporimit të saj sipas marrëveshjes ndërmjet Kompanisë dhe KEK SH.A.

14 GRANTET E SHTYERA

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Granti në lidhje me pronat, impiantet dhe pajisjet (shënimi 4)	35,990	34,816
Grant lidhur me shpenzimet e humbjeve të energjisë	-	-
Granti në lidhje me inventarin	1,958	2,034
	37,948	36,850

Grantet lidhen me fondet ose pasuritë e marra nga Qeveria e Republikës së Kosovës për të siguruar mbështetje financiare për aktivitetet operative dhe projektet kapitale të Kompanisë, të cilat janë në zhvillim e sipër, projektet e ardhshme kapitale dhe për mbulimin e humbjeve të energjisë në zonën Veriore të Republikës së Kosovës.

Lëvizjet gjatë vitit

Tabela vijuese përmbledh lëvizjet në grantin e shtyrë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor:

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Më 1 Janar	36,850	43,034
Grantet e pranura	15,992	12,009
Minus:		
Të ardhurat e shtyra në P&L (shih tabelën më poshtë)	(14,894)	(18,193)
Më 31 Dhjetor	37,948	36,850

Më poshtë është analiza e grantit të lëshuar për P&L dhe llogaritët si e ardhur për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024.

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Zhvlerësimi i pajisjeve (Shënimi 4)	4,943	6,291
Shpenzimet në lidhje me humbjet e energjisë në veri (Shënimi 21)	9,875	11,880
Inventari (Shënimi 8)	76	22
	14,894	18,193

15 HUATË

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Huatë KfW (shuma 17,000 mijë EUR maturimi 2024)	-	1,000
Huatë KfW (shuma 23,500 mijë EUR maturimi 2047)	9,229	11,115
Huatë EBRD (shuma 30,000 mijë EUR maturimi 2029)	11,949	14,339
	21,178	26,454
Pjesa qarkulluese	5,276	5,145
Pjesa jo-qarkulluese	15,902	21,309
GJITHSEJ HUATË	21,178	26,454
RAKORDIMI I BORXHIT NETO	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Paraja dhe ekuivalentet e parasë	35,820	31,547
Huamarrjet e pagueshme brenda një viti	(5,276)	(5,145)
Huamarrjet e pagueshme pas një viti	(15,902)	(21,309)
BORXHI NETO	14,641	5,093

Një marrëveshje kredie dhe financimi e datës 28 dhjetor 2009 midis KfW dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë së Republikës së Kosovës dhe Kompanisë. Projekti parashikon ndërtimin e Linjës së Transmisionit 400kV Shqipëri-Kosovë (Tiranë-Prishtinë). Shuma totale e kredisë dhe marrëveshjes së financimit është 33 500 mijë EUR e përbërë nga 16 500 mijë EUR kontribut financiar dhe kredi deri në 17 000 mijë EUR. Kontributi financiar nuk është i pagueshëm. Kredia filloi të tërhiqej në 2015.

Një marrëveshje kredie dhe financimi e datës 23 shtator 2013 midis KfW dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë së Republikës së Kosovës dhe Kompanisë. Projekti parashikon përmirësimin e rrjetit të transmetimit - Faza IV dhe V. Shuma totale e kredisë dhe marrëveshjes së financimit është 30 850 mijë EUR që përbëhet nga 3,000 mijë EUR kontribut financiar i KfW për Qeverinë e Republikës së Kosovës të cilin Qeveria e Republikës së Kosovës e ka transferuar të KOSTT në formë kredie, kredi deri në 20 500 mijë EUR dhe 7 350 mijë EUR të financuara nga Bashkimi Evropian. Kontributi financiar nuk është i pagueshëm. Kredia filloi të tërhiqej në 2015.

Një marrëveshje kredie e datës 15 tetor 2014 u nënshkrua midis Kompanisë dhe Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH). Ky projekt do të implementohet brenda 4 viteve nga data e kontratës. Projekti parashikon përmirësimin e rrjetit ekzistues të transmetimit të energjisë së Kompanisë. Projekti është pjesë e planit katër vjeçar të investimeve kapitale të miratuar nga Zyra e Rregullatorit të Energjisë së Kosovës (ZRRE) dhe do të përfshijë ndërtimin, rehabilitimin dhe vënien në punë të nënstacioneve, transformatorëve dhe linjave të transmetimit të energjisë elektrike të zgjedhura. Kostoja totale e vlerësuar e projektit është afërsisht 36 500 mijë EUR. Burimet e parashikuara të financimit të projektit janë si më poshtë: 4,500 mijë nga fondet e Kompanisë, 2,000 mijë EUR nga fondet e Donatorëve, Borxhi i Vjeter (BERZH) 30,000 mijë EUR.

Një marrëveshje kredie është nënshkruar me datën 29 Dhjetor 2022 midis KfW , Ministrisë së Financave, Punës dhe Transfereve të Republikës së Kosovës dhe Kompanisë KOSTT. Projekti parashikon përmirësimin e rrjetit të transmetimit – Faza VII . Shuma totale e kredisë është 25,500 mijë EUR . Kredia fillon të tërhiqet në vitin 2025.

16 DETYRIMET TREGTARE DHE TË TJERA

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Të pagueshmet tregtare:		
Kreditorët/ furnitorët e jashtëm	2,554	1,694
Kreditorët/ furnitorët vendor	21,432	35,568
	23,986	37,262
Të pagueshmet tjera afatshkurtë		
Detyrimet për jobalancat	21,486	23,470
Provizionet për detyrimet	6,478	5,728
Tatimi mbi vlerën e shtuar	212	115
Pagat neto të pagueshme	-	338
Tatimi në paga dhe kontributet pensionale	152	75
Llogari të pagueshme tjera	425	330
	28,753	30,056
GJITHSEJ DETYRIME TREGTARE DHE TË TJERA	52,739	67,318

*Sipas Ligjit për energji elektrike dhe licencave, Kostt SH.A përveç tjerash është përgjegjëse edhe për balancimin e sistemit të energjisë elektrike. Në nenin 16 të Ligjit për energji elektrike në paragrafin 1.19 të këtij neni Operatori i Sistemit është përgjegjës për “balancimin e sistemit të energjisë elektrike në harmoni me Kodin e rrjetit dhe Rregullat e tregut”. Meqenëse energjia elektrike si produkt i cili liferohet në kohe reale çdo here lajmërohet diferencë në mes sasisë së kontraktuar dhe sasisë së prodhuar gjegjësisht të konsumuar. Diferenca në mes energjisë së kontraktuar për liferim dhe energjisë së liferuar të matur nga një palë tregtare quhet jo balancë e palës dhe pala tregtare është përgjegjëse për koston që ka shkaktuar.

Lëvizjet në detyrimet e provizioneve janë si më poshtë;

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Shuma e mbartur në fillim të vitit	5,728	5,531
Provizionet shtesë të njohura për Pretendimet Ligjore (Shënimi 22)	750	197
Shuma e bartur në fund të vitit	6,478	5,728

Gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2024 Kompania ka njohur provizione në vlerë prej 6,478 mijë, nga të cilat 2,554 mijë EUR kanë të bëjnë me procedurat ligjore të filluara kundër kompanisë (Shënimi 32 Zotimet dhe kontigjencat) dhe 4,215 mijë EUR kanë të bëjnë me provizionet për detyrimet tregtare që dalin nga zgjidhjet e diskutueshme me dy furnitorë.

17 TË ARDHURAT

	2024	2023
	EUR'000	EUR'000
Të ardhurat nga transmissioni i energjisë	20,101	13,431
Të ardhurat nga operatori i sistemit	33,064	23,082
Të ardhurat nga operatori i tregut	301	287
GJITHSEJ TË ARDHURAT	53,466	36,800

18 TË ARDHURAT TJERA OPERATIVE

	2024	2023
	EUR'000	EUR'000
Të ardhurat nga alokimi i kapaciteteve	8,932	8,161
Të ardhurat e tjera	405	203
Të ardhurat nga energjia tranzit	409	777
GJITHSEJ TË ARDHURAT TJERA	9,746	9,141

19 TË ARDHURAT/SHPENZIMET NGA BURIMET E RIPËRTRITSHME TË ENERGJISË

	2024	2023
	EUR '000	EUR '000
Të ardhurat		
Të ardhurat nga burimet e energjisë së ripërtëtitshme	51,292	46,794
Shpenzimet		
Shpenzimet nga burimet e energjisë së ripërtëtitshme	(47,178)	(51,925)
Gjithsej të ardhurat, neto	4,114	(5,131)

Të ardhurat nga Burimet e Ripërtrishme të Energjisë janë realizuar bazuar në rregullën nr. 10/2017 nga Zyra e Rregullatorit të Energjisë së Kosovës ('ZRRE').

20 TË ARDHURAT TJERA NGA GRANTET

	2024	2023
	EUR'000	EUR'000
Amortizimi i granteve të shtyra të lidhura me investime dhe stoku (Nota 4 dhe 14)	5,019	6,313
Granti nga Qeveria për mbulimin e devijimeve në sistem (Nota 14)	9,875	11,880
GJITHSEJ TË ARDHURAT TJERA NGA GRANTET	14,894	18,193

21 HUMBJA E ENERGJISË

	2024	2023
	EUR '000	EUR '000
Humbja në transmetimin e energjisë	13,074	8,942
Humbja e energjisë në komunat e veriut	-	26,789
GJITHSEJ HUMBJA E ENERGJISË	13,074	35,731

Gjatë vitit 2024, Kompania njohu humbje në transmetimin e energjisë në shumën prej 13,074 mijë EUR (2023: 8,942 mijë EUR). Humbjet e energjisë elektrike në rrjetin e transmetimit paraqiten si një ndryshim

midis energjisë elektrike të matur në hyrjen e rrjetit të transmisionit dhe energjisë së matur në daljen e rrjetit të transmisionit.

Nga janari i vitit 2024 obligimin për furnizimin me energji për pjesën veriore të Kosovës e ka kompania Elektroserver dhe KOSTT është liruar nga ky obligim sipas vendimit të ZRrE.

22 SHPENZIMET TJERA OPERATIVE

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Kostot e shërbimeve ndihmëse	24,697	17,777
Shpenzimet për tranzitin e energjisë	1,549	1,971
Shpenzimet e energjisë dhe karburantit	403	386
Shpenzimet e tjera	465	342
Shpenzimet e provizionuara ligjore (Nota 16)	750	197
Shpenzimet e rojeve të sigurisë	199	169
Shpenzimet e zyrës dhe inventarit të imët	79	88
Pagesa e gjobës dhe interesit	627	86
Shpenzimet e marketingut dhe përfaqësimit	100	58
Tatimi në prona dhe tatimet tjera	73	44
Shpenzimet e shërbimeve komunale	42	38
Shpenzimet e udhëtimeve zyrtare	83	39
Këshillim dhe shërbime të tjera	45	21
Shpenzimet mjekësore	19	19
Shpenzimet e sigurimit të automjeteve	18	19
GJITHSEJ SHPENZIMET TJERA OPERATIVE	29,148	21,253

Kostot për shërbimet mbështetëse (rezerva automatike e rivendosjes së frekuencës (aARF) dhe rezerva manuale e restaurimit të frekuencës (mMRF). Sipas Ligjit për Energjinë Elektrike Nr. 05/L-085, KOSTT menaxhon dhe operon me sistemin e transmisionit të energjisë elektrike të Kosovës. Sipas nenit 16 të këtij ligji, ndër detyrat dhe përgjegjësitë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit është: “prokurimi i shërbimeve balancuese për balancimin e sistemit, bazuar në parimet e tregut dhe parimet e transparencës dhe mosdiskriminimit”. Gjithashtu, bazuar në rregulloret e ENTSO dhe dokumentin SOGL (System Operation Guideline), çdo OST e çdo zone LFC do të zbatojë një rezervë automatike të rivendosjes së frekuencës (aARF) dhe rezervë manuale të restaurimit të frekuencës (mMRF).

23 SHPENZIMET E PERSONELIT

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Pagat e personelit	5,704	4,651
Kontributet pensionale	602	490
Pagat për Bordin e Drejtorëve	79	106
Pagat për punëtorët e kontraktuar	29	12
GJITHSEJ SHPENZIMET E PERSONELIT	6,413	5,258

24 RIPARIMET DHE MIRËMBAJTJET

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Shpenzimet e mirëmbajtjes dhe riparimeve	816	506
GJITHSEJ RIPARIMET DHE MIRËMBAJTJET	816	506

25 TË ARDHURAT DHE SHPENZIMET FINANCIARE

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Të hyrat		
Të hyrat nga interesi	135	889
	135	889
Shpenzimet		
Shpenzimet e interesit	(1,424)	(1,612)
TË HYRAT FINANCIARE /(SHPEZNIMET), NETO	(1,290)	(723)

26 SHPENZIMET E TATIMIT NË FITIM

Sipas Ligjit mbi tatimin në të ardhurat e Korporatave No 06/L -105 që është efektiv nga 5 Gusht 2019, Kompania është e detyruar që të paguaj tatimin mbi të ardhurat në një normë prej 10% mbi fitimin e tatueshëm, e llogaritur në Deklaratën vjetore të Tatimit mbi të Ardhurat.

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Shpenzimi aktual i tatimit në fitim	-	-
Te hyrat/(Shpenzimi) i tatimit të shtyrë	3	159
GJITHSEJ	3	159

Shpenzimet aktuale të tatimit mbi të ardhurat për vitin janë të harmonizuara me fitimin për pasqyrën gjithëpërfshirëse të të ardhurave si në vijim:

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
(Humbja/) Fitimi para tatimit	18,185	(17,264)
Rregulluar për:		
Te ardhurat nga dividendat		
Të ardhurat (jo) të zbritshme	177	2,276
Rregullimi i zhvlerësimit	27	1,589
Humbjet tatimore të bartura	(23,208)	(10,421)
Shpenzime të pazbritshme	1,659	613
Fitimi i tatueshëm	(3,159)	(23,208)
Shpenzimet aktuale të tatimit mbi të ardhurat për vitin	-	-

Tatimi i shtyrë

Tatimet e shtyra që rrjedhin nga dallimet e përkohshme janë të përmbledhura si në vijim:

	Shuma bartëse	Baza për tatim	Diferenca e përkohshme	Norma e tatimit	Detyrimi tatimor i shtyrë
Pasuritë Neto më 31 Dhjetor 2023	110,279	46,475	63,804	10%	6,380
Pasuritë Neto më 31 Dhjetor 2024	107,588	43,819	63,769	10%	6,377

Lëvizja e detyrimit tatimor të shtyrë gjatë viteve 2024 dhe 2023:

	Detyrimi për tatimin e shtyrë
Më 31 Dhjetor 2023	6,380
Njohur në tatimin mbi të ardhurat gjatë vitit 2024	(3)
Më 31 Dhjetor 2024	6,377

27 INSTRUMENTET FINANCIARE NË BAZË TË KATEGORIVE

Shuma bartëse e pasurive dhe detyrimeve të Kompanisë të njohura në datën e pasqyrave të pozicionit financiar të periudhës raportuese nën rishikimin mund të kategorizohet si në vijim:

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
PASURITË SIPAS PASQYRËS SË POZICIONIT FINANCIAR		
Në kosto të amortizuar		
Të arkëtueshmet tregtare dhe të tjera	59,266	60,751
Depozitat me afat/Cash deposit KfW	2,400	4,800
Paraja dhe ekuivalentët e saj	33,420	26,747
	95,086	92,298
DETYRIMET SIPAS PASQYRËS SË POZICIONIT FINANCIAR		
	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Në kosto të amortizuar		
Huatë	21,178	26,454
Llogaritë e pagueshme tregtare	45,472	60,733
	66,651	87,187

28 MATJA E VLERËS SË DREJTË

Instrumentet financiare të njohura me vlerën e drejtë

Pasuritë financiare të matura me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar janë në përputhshmëri me hierarkinë e vlerës së drejtë e cila i grupon pasuritë dhe detyrimet në tre nivele bazuar në rëndësinë e të dhënave hyrëse të përdorura gjatë matjes së vlerës së drejtë të pasurive financiare. Hierarkia e vlerës së drejtë është si në vijim:

- Niveli 1: Çmimet e kuotuar (jo të rregulluara) në tregjet aktive për pasuri dhe detyrime identike që njësia ekonomike mund të përdorë në datën e matjes;
- Niveli 2: Të dhëna të tjera përveç çmimeve të kuotuar, të përfshira në Nivelin 1 të cilat janë të vëzhgueshme për pasurinë ose detyrimin, qoftë në mënyrë direkte ose indirekte dhe
- Niveli 3: Të dhënat për pasuri ose detyrime që nuk janë të bazuara në të dhëna të vëzhgueshme tregu (të dhëna të pavëzhgueshme).

Më 31 dhjetor 2024 dhe 2023, Kompania nuk ka pasuri financiare të matura me vlerë të drejtë.

Instrumentet financiare që nuk janë paraqitur me vlerë të drejtë

Tabela në vijim përmbledh shumat bartëse dhe vlerat e drejta për ato pasuri dhe detyrime financiare që nuk janë paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar në vlerën e tyre të drejtë.

	Vlera e bartur		Vlera e drejtë	
	2024	2023	2024	2023
	EUR	EUR	EUR '000	EUR '000
	'000	'000		
Pasuritë				
Paraja dhe ekuivalentet e parasë	33,420	26,747	32,920	26,747
Depozitat me afat	2,400	4,800	2,400	4,800
Kolateral për ALPEX	0	0	500	0
Të arkëtueshmet tregtare dhe të tjera	59,266	60,751	59,266	60,751
GJITHSEJ PASURI FINANCIARE	95,086	92,298	95,086	92,298
Detyrimet				
Detyrimet tregtare dhe të tjera	45,472	60,733	45,472	60,733
Huatë që bartin interes	21,178	26,454	21,178	26,454
GJITHSEJ DETYRIME FINANCIARE	66,651	87,187	66,651	87,187

Depozitat me afat dhe të arkëtueshmet

Depozitat me afat dhe të arkëtueshmet mbahen me kosto të amortizimit, minus provizionet për zhvlerësim. Për shkak të maturitetit të shkurtë, vlera e tyre e drejtë i përgjigjet vlerës së tyre bartëse.

Paraja dhe ekuivalentët e parasë

Vlera e drejtë e pasurive monetare që përfshin paranë dhe ekuivalentet e parasë konsiderohet të jetë e përafërt me vlerat e tyre bartëse sipas definicionit dhe për shkak të maturitetit të shkurtë prej më pas se 3 muaj.

Të pagueshmet tregtare dhe huatë

Vlera bartëse e të pagueshmëve tregtare dhe të tjera i afrohet vlerës së tyre të drejtë për shkak të maturitetit të tyre afat shkurtër.

29 INFORMACIONE MBI RREZIQET FINANCIARE

Kompania i ekspozohet risqeve të ndryshme financiare në lidhje me instrumentet financiare. Pasuritë dhe detyrimet financiare të Kompanisë sipas kategorisë janë të përmbledhura në Shënimin 29. Llojet kryesore të risqeve janë risku i tregut, risku kreditor dhe risku i likuiditetit.

Menaxhimi i riskut të Kompanisë është i koordinuar nga menaxhmenti, në bashkëpunim të ngushtë me bordin e drejtorëve, dhe fokusohet që në mënyrë aktive të siguroj rrjedhat e parasë afatshkurtra dhe afatmesme të Kompanisë duke minimizuar ekspozimin e tyre ndaj tregjeve financiare të paqëndrueshme. Investimet financiare afatgjata janë të menaxhuara për të gjeneruar kthime të qëndrueshme. Investimet afatgjata financiare menaxhohen për të gjeneruar kthime të qëndrueshme. Kompania nuk angazhohet në tregtimin e pasurive financiare për qëllime spekulative dhe as nuk shkruan opsione. Risqet më të rëndësishme financiare nga të cilat Kompania është e ekspozuar janë përshkruar më poshtë.

a) Risku kreditor

Risku i kredisë menaxhohet në baza grupore. Nëse klientët me shumicë vlerësohen në mënyrë të pavarur, këto vlerësime përdoren. Përndryshe, nëse nuk ka vlerësim të pavarur, kontrolli i riskut vlerëson cilësinë e kredisë së klientit, duke marrë parasysh pozicionin e tij financiar, përvojën e kaluar dhe faktorët e tjerë. Kufijtë individual të riskut përcaktohen bazuar në vlerësimet e brendshme ose të jashtme, në përputhje me kufijtë e vendosur nga bordi. Pajtueshmëria me kufijtë e kredisë nga klientët me shumicë monitorohet rregullisht nga menaxhimi i linjës. Nuk ka garanci ndaj kësaj të arkëtueshme, por menaxhmenti monitoron nga afër gjendjen e të arkëtueshmeve në baza mujore dhe është në kontakt të rregullt me këtë klient për të zbutur rrezikun

Ekspozimi maksimal i Kompanisë ndaj riskut të kredisë përfaqësohet nga vlera kontabël e secilës pasuri financiare në pasqyrën e pozicionit financiar.

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Klasat e pasurive financiare - shumat bartëse		
Të arkëtueshmet tregtare dhe të tjera	59,266	60,751
Depozitat me afat	2,400	4,800
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	33,420	26,747
EKSPOZIMI MAKSIMAL NDAJ RREZIKUT KREDITOR	95,086	92,298

Kompania nuk mban kolateral për ndonjë të arkëtueshme të saj. Të gjitha llogaritë e arkëtueshme për të cilat ekziston evidencë objektive e zhvlerësimit janë zhvlerësuar në mënyrë të duhur.

Të arkëtueshmet tregtare

Kompania ka krijuar politika për të siguruar që shitjet e shërbimeve u bëhen klientëve me një histori krediti të përshtatshme. Kompania ka politika që kufizojnë sasinë e ekspozimit të kredisë ndaj çdo pale të kundërt.

Menaxhmenti i Kompanisë beson se shumat e vonuara por jo të zhvlerësuar janë të arkëtueshme, bazuar në sjelljen historike të vjetërsisë së pagesës dhe riskun e kredisë së klientit.

Vjetërsia e të arkëtueshmeve është si më poshtë:

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
0- 30 ditë	17,671	22,300
31-90 ditë	7,468	11,312
Mbi 90 ditë	9	1,947
	25,148	35,559
Minus: Provizonet për zhvlerësim	(559)	(736)
	24,589	34,823

Llogaritë e Arkëtueshme nga jo-balancat

Sipas Ligjit për energjinë elektrike dhe licencat, KOSTT sh.a përveç të gjithave është përgjegjëse edhe për balancimin e sistemit të energjisë elektrike. Në nenin 16 të Ligjit për energjinë elektrike në nenin 1.19 të këtij neni, Operatori i Sistemit është përgjegjës për: “balancimin e sistemit të strukturuar të energjisë elektrike në përputhje me Kodin e Rregullatorëve të Rrjetit të Transmetimit dhe Tregut”. Edhe pse energjia elektrike si produkt i cili shpërndahet në kohë reale gjithmonë shpallet dallimi në mes të sasisë së kontraktuar dhe sasisë së prodhuar përkatësisht të konsumuar. Diferenca midis energjisë së kontraktuar për shpërndarje dhe energjisë së matur të dorëzuar të njëjës prej palëve tregtare quhet çekuilibër i jobalancimit të palës dhe pala tregtare është përgjegjëse për koston që ka shkaktuar. Kompania ka politika që kufizon shumë e ekspozimit të kredisë ndaj çdo pale.

b) Risku i likuiditetit

Menaxhimi i kujdesshëm i riskut të likuiditetit nënkupton mbajtjen e mjeteve monetare të mjaftueshme dhe të letrave me vlerë të tregtueshme, si dhe disponueshmërinë e fondeve nëpërmjet lehtësive adekuatë të kredisë dhe aftësinë për të mbledhur shumat e duhura nga klientët në kohën e duhur, brenda afateve të përcaktuara. Për shkak të natyrës dinamike të Kompanisë, menaxhmenti synon të mbajë fonde fleksibile duke mbajtur linjat e kreditit të zotuar në dispozicion. Tabelat në vijim paraqesin maturitetet e kontraktuara të mbetura të detyrimeve financiare të Kompanisë. Tabelat janë të përgatitura në baza të rrjedhës së parasë të pa zbritur të detyrimeve financiare.

31 dhjetor 2024	Afatshkurtë		Afatgjatë		Gjithsej
	Brenda 1 viti	1 deri 2 vite	2 deri 5 vite	Mbi 5 vjet	
	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Huatë	5,276	2,656	6,963	6,283	21,178
Llogaritë e pagueshme tregtare dhe të tjera	52,739	-	-	-	52,739
	58,015	2,656	6,963	6,283	73,918

31 dhjetor 2023	Afatshkurtë		Afatgjatë		Gjithsej
	Brenda 1 viti	1 deri 2 vite	2 deri 5 vite	Mbi 5 vjet	
	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Huatë	5,145	3,334	7,569	10,406	26,454
Llogaritë e pagueshme tregtare	67,318				
	72,463	3,334	7,569	10,406	26,454

c) Risku i tregut

Risku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut, të tilla si kurset e këmbimit të huaj dhe normat e interesit do të ndikojnë në të ardhurat e Kompanisë ose vlerën e zotërimeve të saj të instrumenteve financiare. Objektivi i menaxhimit të riskut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimin ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, përderisa optimizon kthimin.

d) Risku i normës së interesit

Risku i normës së interesit përbëhet nga rreziku që vlera e një instrumenti financiar do të luhetet për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut dhe risku që maturitetet e pasurive që bartin interes të ndryshojnë nga maturitetet e detyrimeve që bartin interes të përdorura për të financuar ato pasuri (risku i rishmimit). Kohëzgjatja e kohës për të cilën norma e interesit është e fiksuar në një instrument financiar në këtë mënyrë tregon se në çfarë mase është e ekspozuar ndaj riskut të normës së interesit. Për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023, Kompania nuk është e ekspozuar ndjeshëm ndaj riskut të normës së interesit.

	2024 EUR '000	2023 EUR '000
Pasuritë financiare		
<i>Që nuk bartin interes</i>		
Të arkëtueshmet tregtare dhe të tjera	59,266	60,751
Paraja ne arkë	1	1
<i>Me normë të interesit të përcaktuar</i>		
Balancat bankare	33,420	26,747
Depozitat me afat	2,400	4,800
	95,087	92,299
Detyrimet financiare		
<i>Që nuk bartin interes</i>		
Detyrimet e tregtueshme dhe të tjera	52,739	67,318
<i>Me normë fikse interesi</i>		
Huatë që bartin interes	21,178	26,454
	73,918	93,772

e) Risku i valutave të huaja

Kompania nuk është e ekspozuar ndaj riskut të kursit të këmbimit pasi që Kompania nuk ka transaksione në valutë të huaj.

30 MENAXHIMI I RISKUT KAPITAL

Objektivat e Kompanisë në menaxhimin e kapitalit janë që të mbrojnë aftësinë për të vazhduar me vijimësinë në mënyrë që të ofrojnë kthime për aksionarët dhe përfitime për palët e tjera të interesit dhe të mbajë një strukturë optimale të kapitalit për të reduktuar koston e kapitalit.

Menaxhmenti rishikon strukturën e kapitalit në baza të vazhdueshme. Si pjesë e këtij auditimi, menaxhmenti konsideron koston e kapitalit dhe riskun e lidhur me secilën klasë të kapitalit.

Raporti i borxhit.

Menaxhmenti rishikon strukturën e kapitalit në baza të vazhdueshme. Si pjesë e këtij rishikimi, menaxhmenti konsideron koston e kapitalit dhe rrezikun e lidhur me secilën klasë të kapitalit.

	2024 EUR'000	2023 EUR'000
Huatë	21,178	26,454
Gjithsej ekuiteti	101,718	83,530
	20.82%	31.67%

31 PALËT E LIDHURA

Një palë është e lidhur me një entitet nëse, drejtpërdrejt ose indirekt përmes një ose më shumë ndërmjetësve, pala kontrollon, kontrollohet ose është nën kontroll të përbashkët me njësinë ekonomike, pala ka një interes në njësinë ekonomike që i jep asaj një ndikim të rëndësishëm mbi njësia ekonomike, pala ka kontroll të përbashkët mbi njësinë ekonomike, pala është një bashkëpunëtorë ose partia është një anëtar i personelit drejtues kryesor të njësisë ekonomike ose shoqërisë mëmë të saj.

Kompania ka transaksione të palëve të lidhura gjatë rrjedhës normale të aktiviteteve të biznesit. Tabela më poshtë paraqet vëllimin dhe bilancet nga transaksionet e palëve të lidhura që prej dhe për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2024 dhe 2023.

	Grantet e shtyra	Të ardhurat nga njohja e granteve	Shpenzimet	Llogarite e Arkëtueshme	Llogaritë e Pagueshme	Të Hyrat	Shpenzimet
31 Dhjetor 2024	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Qeveria e Kosovës	37,948	14,894	-	-	-	-	-
Kompensimi i menaxhmentit kyç	-	-	190	-	-	-	-
Anëtarët e Bordit	-	-	79	-	-	-	-
Alpex	-	-	-	-	-	27,501	13,363
	37,948	14,894	269	-	-	27,501	13,363

	Grantet e shtyra	Të ardhurat nga njohja e granteve	Shpenzimet	Llogarite e Arkëtueshme	Llogaritë e Pagueshme	Të Hyrat	Shpenzimet
31 Dhjetor 2023	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Qeveria e Kosovës	36,850	18,193	-	-	-	-	-
Kompensimi i menaxhmentit kyç	-	-	144	-	-	-	-
Anëtarët e Bordit	-	-	106	-	-	-	-
Alpex	-	-	-	-	-	-	-
	36,850	18,193	250	-	-	-	-

32 ZOTIMET DHE KONTIGJENCAT

Çështjet ligjore

Kohë pas kohe dhe në rrjedhën normale të biznesit, pretendime kundër Kompanisë mund të pranohen. Mbi bazën e vlerësimeve të veta dhe të këshillave të brendshme dhe të jashtme profesionale, menaxhmenti është i mendimit se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet që tejkalojnë provizionet që janë bërë në këto pasqyra financiare.

Më 31 dhjetor 2024 Kompania ishte e angazhuar në procedurat ligjore të filluara kundër Kompanisë në shumën prej 9,920 mijë EUR.

Gjatë vitit të mbyllur më 31 dhjetor 2024 Kompania ka njohur provizione në vlerë prej 6,477 mijë, nga të cilat 2,554 mijë EUR kanë të bëjnë me procedurat ligjore të filluara kundër kompanisë (Shënimi 32 Zotimet dhe kontigjencat) dhe 4,215 mijë EUR kanë të bëjnë me provizionet për detyrimet tregtare që dalin nga zgjidhjet e diskutueshme me dy furnitorë. Gjatë vitit që përfundon më 31 dhjetor 2024, kompania njohu provizion në vlerë prej 750 mijë EUR. Provizioni i njohur pasqyron vlerësimin më të mirë të Menaxhmentit për rezultatin më të mundshëm.

Marrëveshjet

Marrëveshjet aktuale të huasë ndërmjet kompanisë dhe huadhënësve kërkojnë që Kompania të mbajë marrëveshjet e saj financiare brenda kufijve të kërkuar të përcaktuar në marrëveshjet e huasë. Raporti aktual i llogaritur në bazë të të dhënave financiare është brenda kufirit të kontraktuar.

Zotimet

Më 31 dhjetor 2024 punët e kontraktuara me kompanitë janë në shumën prej 5,445 mijë EUR (31 dhjetor 2023: 9,870 mijë EUR).

Pasuritë e lëna peng

Asnjë nga pasuritë e Kompanisë nuk është lënë peng si siguri për huazimet.

33 NGJARJET PAS DATËS RAPORTUESE

Nuk ka asnjë ngjarje pas datës së autorizimit të pasqyrave financiare që kërkojnë rregullime ose shpalosje në pasqyrat financiare.